

PORGazeen92

Obsah

Do voleb až moc daleko	3	Romeo a Julie, jaké jste ještě neviděli	16
Co vše skončilo s Orbánem?	5	Severní vítr	17
Slabičné pohádky primánské	6	Rozhovory s novými profesory	18
Může být ŠvP moc dlouhá	7	Zamyšlení ve fragmentech	20
Dnes naposled	8	Pokus o skvělý pobyt v zahraničí	21
Epochální výlet	9	MUN vs. MEP vs. Volný čas	22
Kladivo na čarodějnice	11	Perly sviní(m)	24
Vlak	12	Smíření, paměť a politika	25
Divoká kachna	13	Hudební vokno	26
Evropa, ale dobrá	14	Neutralita dvojím metrem	28

EDITORIAL

„Tak zas v září!“

Poslední, co slyším, než šum vystupujících spolužáků pohltí pískání zavírajících se dveří. Tramvaj se pomalu rozjíždí, já se ještě naposledy ohlédnu přes rameno a zamávám rozmazaným siluetám spolužáků.

Nabíráme na rychlosti, prudká zatáčka mě vyhodí z rovnováhy a z desek mi vyklouzne vysvědčení. Sleduji, jak se pomalu snáší do zmrzliny ukáplé z kornoutu holčičky stojící vedle mě. Dva měsíce volna, konečně. Tuhle myšlenku ovšem doprovází hořkosladká pachut'. Dva měsíce volna. Celý rok jsem prahla po tomhle momentu, kdy nebudu muset nic. Doma na mě čeká předbalený batoh a kupa plánů, přesto se ale cítím prázdnější než kdy jindy. Celý rok sedíme v lavicích s vidinou horských šítů léta, teď stojím na vrcholu, celý svět mi leží u nohou a už mě čeká jen cesta dolů, abych v září začala výstup nanovo.

Vzpomínáte si někdo, jak chutnala minulé léto malinovka? Kdy jste poprvé trhali třešně? Nebo na

zapařený autobus po cestě k babičce? Všechny tyhle momenty zmizely stejně tak rychle, jako přišly, a zůstávají ukryté hluboko v paměti. V tomto duchu, konců a snad zdárných začátků, se nese i toto číslo. Musíme zatlačit slzu a po dlouhé době se rozloučit s naší stálicí Vojtou Voskou, alias Gímlim (pro ty, co ví:)). Bohužel s ním opustí naši redakci také letošní oktáva, která měla lví podíl na každém z výtisků. Nezoufejte ale, na druhou stranu můžeme skrz rozhovory oficiálně přivítat nové profesory, kteří tady s námi snad chvilku pobudou. Nebo využít volných letních chvil k rozšíření svých obzorů skrz experimentální hudbu nebo divadlo, do kterých nahlédnete prostřednictvím následujících stran.

Ještě než se rozloučíte se svými kamarády a rozletíte vstříc prázdninám, máme pro vás poslední vzkaz – nezapomeňte si s sebou na cesty vzít PORGazeen, ať vás sladká školní vzpomínka doprovází celé léto!

Vaši Edita a Matyáš

STALO SE

J.B. řve na V.K. a přirovnává mobily k heroinu * to druhé možná chytil od A.R. * Ze třídních výletů se všichni vrátili zmoklí, ale (snad) spokojení * AMM už můžou být i humanitní, tak snad se sníží procento posttraumatických syndromů * na kolokvium p. p Pecha přiletí snad i delegace z OSN * Kdy se naposled uklízelo v septimě? * András převzal slang gen Z * V.V. opouští Pzeen po 13 letech * pololetní hodnocení pro AJ asi nedopadlo nejšťastněji * V.S. je největší drbna na škole * A.P. nezná českou hymnu * nevěrný sukničkář J.P. * s PORGem se nejvíc uplatníte u Woltu, očividně * fotbálek už nikdo nehraje, pingpong na tom není o moc líp * kdo se zavírá každou přestávku na kabinkách?! * Malému Trčkovu spadly sekundou vydražené lyže na hlavu * Debaták víc chlastá než debatuje * F.N. a M.V.

mají politickou kariéru * M.B. létá do tříd dronem * Kvinta jebe na klauzury * J.V. třetí ředitelská * N.R., M.V. a někdo z Nového taneční hvězdy * PORGMUN byl ovládnut Etiopií * F.N. jede do Nepálu? * V.P. se na VŠCHT motal rychlostí 100 RPM * Kvinta rozžhaveně debatuje před M.J. o moraliť chlastání * M.V. a M.V. (ano, jsou dva) beef o Oněginovi * M.M. aktivně ignoruje erotiku a soustředí se na šestiúhelníky * Kvinta vzadu trhala rekordy v nezapočítaných absencích * Kvinta feet fetish era? * M.V. stále neví o možnosti nenarazit si kotník každý týden * Debaták našel backrooms v Šumperku * Pěch Robin * M.B. usnul na přednášce Bělohradského, přičemž po přednášejícím hodil pantofli * Al videa na prezentaci seminářů

Komentář

Do voleb až moc daleko

Je to asi půl roku, co máme novou vládu – do křesla premiéra se vrátil Andrej Babiš, koaliční partneři mu dělají strany, jež ve Strakově akademii ještě nikdy nezasedaly – Motoristé a koalice vedená SPD. Kolem nového kabinetu se toho ale za těch pár měsíců odehrálo tolik, že by to vydalo minimálně na obsáhlou knihu (slovy Petra Macinky – učebnici politologie). Spíše než to, co všechno vláda udělala, bych se chtěl zamyslet nad tím, jak může svým působením změnit chod republiky a její obraz v zahraničí. Pokud se Babišova koalice nerozpadne, má ještě spoustu času leccos změnit – a to, jak níže vysvětlím, není dobrá zpráva.

Začnu oblastmi, v nichž nám činy napáchané Babišovou vládou podle mě způsobí nejtrvalejší škody – obranou a zahraniční politikou. Navzdory obřimu schodku nebyli Babiš, ministryně financí Schillerová ani ministr obrany Zůna schopni vyčlenit na obranu 2 % HDP. Tím nás zařadili na poslední místo v NATO a porušili spojenecké závazky. O zvýšeném limitu 5 %, přijatém na summitu v Haagu, se pak většina vlády vyjadřuje v tom stylu, jako by

vlastně tento závazek ani neexistoval, a obviňuje bývalou Fialovu vládu ze strašení válkou a nadměrného utrácení za zbraně. Zcela nepřekvapivě chování současné vlády mnoho lidí z NATO nepotěšilo, přičemž naše pohrdání závazky vyústilo v neočekávanou návštěvu generálního tajemníka aliance Marka Rutteho v Praze. Českého premiéra zjevně nepochválil – Babiš již krátce po schůzce řekl, že 2 % nakonec ČR splní. Tím vytvořil nový problém, neboť teď Alena Schillerová v již schváleném rozpočtu musí najít prostor pro přesun asi 20 miliard korun. Když naposledy ministryně financí hledala miliardy, měli jsme z toho covidové hospodářství, tedy ekonomickou kapitolu, kterou by si málokdo rád zopakoval.

Jedním z nejhlasitějších odpůrců neplnění závazků se stal prezident Petr Pavel. Ten má s koalicí od samého počátku dost napjaté vztahy, a to zejména s Motoristy, jejichž kandidáta, Filipa Turka, odmítl jmenovat do funkce ministra životního prostředí. Co je Turek zač, asi není potřeba připomínat, ale namátkou vyberme třeba desítky rasistických

příspěvků na Twitteru včetně schvalování rasově motivovaného žhářského útoku. Babiš a ministr zahraničních věcí Petr Macinka tuto neshodu využili pro to, aby odmítli prezidentovu účast na summitu NATO v Ankaře toto léto. Petr Pavel ale již naznačil, že na summit poletí, a to i kdyby kvůli tomu měl podat kompetenční žalobu (zda se tak opravdu stalo, už na rozdíl ode mě víte). Lze si představit, že naši spojenci asi z této situace nadšení nejsou, a postoj premiéra a ministra zahraničí tak akorát podkopává naši roky budovanou pozici v rámci NATO.

Ani další zahraničněpolitické kroky této vlády nejsou optimální – zastavení pomoci Ukrajině, bratříčkování se s Ficem (a donedávna s Orbánem, viz. Macinkova slova o Michelangelovi) či fakt, že vládní strany jsou v EP ve frakcích Patrioti pro Evropu a Evropa suverénních národů, nám opravdu na dobré pověsti nepřidají. Diplomacie je přitom naprosto klíčová – pokud se problematické postoje vlády promítnou i do její zahraniční politiky, země se dostává do izolace, čímž přichází o obranné i investiční příležitosti, což pocítíme všichni. Pokud se s námi navíc např. v EU nikdo nebaví, přicházíme o příležitost více se zapojit do tvorby unijní legislativy, takže nedochází k hájení našich zájmů.

Jestli něco provází všechny roky, kdy Andrej Babiš sedí ve vládě, je to dosti dobrodružné hospodaření. Zejména od roku 2020 začal státní dluh narůstat o stovky miliard ročně (zde nutno podotknout, že rozpočtová politika Zbyňka Stanjury také měla zásadní problémy), přičemž velká část těchto peněz nejde na mandatorní výdaje či strategické investice, ale spíše na nesystémové mrhání, jako třeba úplatky voličům. Česká republika má tu výhodu, že ji dříve netrápil příliš vysoký dluh v poměru k HDP – teď ale roste poměrně výrazně. Kromě toho, že kvůli Aleně Schillerové můžeme obrovské schodky očekávat až do roku 2029, tu jsou tři dlouhodobé problémy. Zaprvé, v zájmu nadále lákat důchodce může vláda nastavit valorizace tak štedře, že nebudou v řádu dekád jednoduše udržitelné. Zadruhé, výdaje na splácení státního dluhu rostou společně s ním a stát se tak pomalu, ale jistě dostává do dluhové spirály. Zatřetí, už teď se vláda snaží protlačit zákon, jímž by si de facto úplně rozvázala ruce v otázce rozpočtové odpovědnosti, což odstraní zábrany při sestavování rozpočtů. Společně s výdaji na obranu se v poslední době ve veřejném prostoru asi nejvíce mluví o snaze ministra kultury Klempíře dostat veřejnoprávní média pod státní rozpočet a výrazně omezit jejich financování i

nezávislost. Jedná se o krok, který byl ze strany hnutí ANO avizovaný ještě před volbami, vládní Motoristé, kteří Klempíře nominovali, se však ještě na podzim tvářili, že to nemají v plánu. Teď už s jistotou víme, že mají. Aniž by ministr návrh nejprve poslal do řádného připomínkového řízení, které předchází vládním návrhům v PS, zveřejnil jej a prezentoval jako to, co poslancům předloží. Návrh zákona je ale napsán tak špatně, že se od všemožných institucí (včetně ministerstva financí) sešly stovky výtek. Sám Klempíř není úplně ochotný přiznat, že se chyb dopustil, nicméně v tuto chvíli se pracuje na verzi, která např. nebude ignorovat to, z jaké položky ve státním rozpočtu chce vláda média platit či jak se udrží již sjednané závazky ČT a ČRo. Legislativně vyspělejší verze ale nebude měnit nic na tom, že se jedná o jasný útok na nezávislost veřejnoprávních médií. Konkrétní změny totiž mj. zahrnují i odpovědnost mediálních rad za vysílání, čímž mnohem více propojují obsah a politické zájmy.

Že Andrej Babiš vstoupil do politiky kvůli svým osobním obchodním zájmům už víme – jeho střet zájmů jsme řešili patnáct let. Kromě toho, že se pod ministrem Šebestyánem zcela upustilo od plánovaného vymáhání sedmi miliard od Agrofertu za neoprávněné dotace, jak to chtěla minulá vláda, Šebestyán s ministryní Mrázovou (která se také s kauzou levného bydlení v obecním bytě vyznamenala) pracují na přepracování dotačních pravidel tak, aby agrobaronům přihráli ještě více peněz a dále je zvýhodnili – tedy přesně opačný systém, než jaký by měl ve vyspělé demokratické zemi být.

Na první pohled možná menší, ale podle mého v budoucnu velmi bolestivý problém, je postoj aktuální vlády k železnici, zejména té vysokorychlostní. Její plány jsou totiž oproti těm původním výrazně méně ambiciózní a naděje na brzké vybudování alespoň prvních kousků sítě je čím dál tím nižší. Naprostá preference je dáována dálnicím, které jsou nepochybně také velmi důležité, v moderním evropském státě, kde od sebe velká města přeci jen nejsou 50 km, se ale bez vysokorychlostní železnice neobejdeme (resp. obejdeme, ale za cenu ekonomických ztrát a faktu, že budeme zaostávat).

Jako poslední chci zmínit rétoriku a politickou kulturu obecně. Máloco přináší některým ministrům a vládním poslancům tolik radosti jako vyvolávání konfliktů a provokace. Blokování Poslanecké sněmovny kvůli v podstatě čemukoli v minulém volebním období se změnilo v nazývání oponentů méněcennými či použití

receptu, který zná velmi dobře Miloš Zeman – vyvolávání nenávisti k sudetským Němcům. Zde se rétorika lidí jako Rajchl či Vondráček dostala na úroveň přímého nebezpečí pro určité osoby, protože v souvislosti s rozdmýcháváním nenávisti před sude-toněmeckým sjezdem v Brně došlo ke dvěma útokům – zničení výlohy a posprejování památníku hákovými kříži. Vzhledem k tomu, že očekávat od podobných osob, které bohužel sedí v PS, jakoukoli sebe-reflexi je v podstatě nemožné, lze naopak předpokládat, že si brzo najdou nějaký jiný cíl, proti němuž budou schopni poštvat dav svých zfanatizovaných příznivců. Ani to se nedá po Babišově odchodu rych-

le opravit – pozůstatky mentality lidí typu Rajchl či Macinka totiž v české politice zůstanou ještě hodně dlouhou dobu, i když se oba pánové vrátí k natáčení porna, snaže o hraní si na právníka či otevírání dveří v Institutu Václava Klause.

Způsobů, jak současná vláda ničí budoucnost, je samozřejmě ještě více, ale jak píšu na začátku, vydalo by to na text o poznání rozsáhlejší než jeden článek. Poměrně dobře ale uplynulý půlrok vyjadřuje heslo „Po nás ať přijde potopa“. Na budoucnosti Babišovi opravdu nezáleží a jsme to bohužel my, zejména pak mladá generace, kdo to odnese nejvíce.

Šimon Bortlík (oktáva)

Zahraničí (Maďarsko)

Co vše skončilo s Orbánem?

Maďarské parlamentní volby v dubnu vyhrála opoziční strana Tisza. Vedená Peterem Magyarem, bývalým insiderem Orbánova systému, získala 141 mandátů z celkových 199, tedy ústavní většinu, a tím dokázala nejen vyměnit v Maďarsku premiéra po 16 letech jeho vlády, ale zároveň s tím strhnout symbol a vzor autoritářského populismu nejen pro evropské politiky. Abychom pochopili, co všechno s Orbánem skončilo, je potřeba se podívat, proč se systém, který dlouho působil téměř neotřesitelně, začal drolit právě teď. Hlavními důvody byla pravděpodobně únava a frustrace z ekonomického stavu země a zastaralé státní správy, jdoucí ruku v ruce s obrovskou korupcí, spojená s charismatickou vůdčí postavou zevnitř povstanuvšího rebela Magyara.

Pro Maďarsko výsledek voleb přinesl hlavně radostné oslavy a naději na transparentnější a demokratičtější vládu, jíž bude skutečně záležet primárně na stavu země. Ústavní většina značně zvětšuje jeho seznam možností a nástrojů a Magyar už slíbil své zemi, že bude jak bojovat s korupcí minulého režimu a obnoví právní stát, tak napraví značně zpřetrhané vazby se zbytkem Evropské unie. Orbán ale už kompletně prorostl i do těch nejnižších úrovní systému, a tak Tiszu čeká rozhodně spousta práce a nepochybně bude mít co dělat, pokud bude chtít dodržet své sliby a předejít zklamání svých voličů.

Přes všechnen svár mezi novou a minulou vládou si však také musíme uvědomit, že i Magyar sám je spíše pragmatický, charismatický a do jisté míry populistický politik, který si svou kariéru postavil na Fideszu.

Má za sebou taky několik kontroverzí včetně aféry, kdy si nahrával vlastní manželku, a rozhodně to není liberální západoevropský politik. I on je konzervativní a odmítá sám například posílat peníze na Ukrajinu či její vstup do EU, přestože se značně vymezuje vůči Rusku a chtěl by vést Maďarsko více proevropským směrem.

Pro Evropskou unii představovalo Maďarsko, často hlavně v kontextu Ukrajiny či protiruských sankcí, zemi, která fragmentovala a oslabovala postoje EU navenek a de facto vydírala unii pod hrozbou vetování jejích rozhodnutí. A právě rozhodnost a jednota Evropy je něco, co zoufale potřebujeme, pokud chceme obstát ve zkoušce s ostatními světovými velmocemi.

Pro Ruskou federaci představovalo Maďarsko velmi cenného spojence uvnitř Evropské rady. Investigativní zjištění a uniklé nahrávky dokonce ukazují, že Szijjártó s Lavrovem koordinoval snahu o oslabování sankcí a sdílel citlivé informace z unijního prostředí, přičemž často plnil jeho žádosti. Výsledkem bylo ztenčení evropského sankčního seznamu o několik Rusů. Na Maďarské vetování se také dalo spolehnout při schvalování dalších protiruských sankcí či velké půjčky pro Ukrajinu, za kterou Orbán nejenže odmítl ručit (stejně jako český a slovenský premiér), ale dokonce ji v březnu, tedy ještě před volbami, nakonec i zablokoval. Po prohře ve volbách veto ale nakonec stáhl, jelikož Magyar avizoval, že by to tak jako tak udělal po nástupu do funkce on. Je otázkou, jestli bude mít ambice tuto roli převzít Robert Fico

nebo i Andrej Babiš, kdyby měl stát proti zbytku států sám bez Viktora Orbána. Neznamená to ovšem, že by Rusko kompletně ztratilo vliv uvnitř Maďarska. Ropovodem Družba do Maďarska stále teče, pokud tedy zrovna není přerušovaný, obrovské množství ruské ropy, z níž se spolufinancuje ruská invaze. Část populace, která je proruská, je zde také mnohem větší než například v ČR. My jsme se po roce 2022 dokázali závislosti na ruské ropě, spolu s dalšími evropskými zeměmi, zbavit snadněji, než se čekalo. O něco podobného by se určitě rád pokusil i nový maďarský premiér, přestože to bude mít mnohem těžší. Pro ostatní autoritáře a populisty po celém světě je Orbánova porážka hlavně nepříjemným vzkazem. Připomněl jim, že ani oni se u moci neudrží navždy. Význam těchto voleb totiž dalece přesahuje

hranice jedné menší země, dokonce možná i Evropy – maďarský premiér pro ně nebyl jen regionální politik, ale důkaz, že lze ovládnout stát, oslabit instituce, podmanit si veřejný prostor a přesto se udržet u moci prostřednictvím voleb. Inspiraci v něm hledal Robert Fico, obdivně o něm mluvila americká Trumpovská pravice a jeho model „neliberální demokracie“ dlouho působil jako návod, jak proměnit demokratický systém zevnitř, aniž by bylo nutné ho formálně zrušit. Společně s Viktorem Orbánem neskončil populismus, proruský vliv ani vzestup autoritářů v Evropě, skončila ale představa, že jakmile takový režim tolik jako zde proroste do institucí, úplně ovládne média a přivlastní si toky veřejných peněz, už ho nelze porazit.

Matyáš Brázda (sexta)

Pohádky

Slabičné pohádky primánské

Jan Mikeš Záluský / Prut a hák

Žil či spíš byl prut a hák. Bez něj je prut na nic. Když máš lov ryb a jen prut, ne hák – to je na nic.

Ted' už víš, proč to tak je, proč jsou dva.

The End

Milena Schindlerová / Ach! Zas ten pech

Kdys tu žil mol, ten mol měl pech, měl hlad jak vlk. Ten mol zřel dům, tam šat by být měl. Měl hlad, a tak tam šel.

Šel přes plot, za ním byl sad, v něm rost strom, na něm byl plod a v něm červ. „Ten červ se má,“ řek si mol a měl vztek, že mol má, co chce.

A šel dál, leč vztek furt měl. Tu před ním dům. A hle! Zřel šat, ba i kroj. „Vše to sním a hned!“

A fakt! Mol ten šat slup a ten kroj sněd. A už byl syt. Pak leh a už jen spal a spal. A pak? Zdech.

Ach! Zas ten pech.

Theodor Dostál / Krást je zlé

Když byl můj děd kluk, moh brát vše, moh krást? To ne. Můj děd chtěl žít, ne krást.

Krást je zlé a on to ví. Však Jan ne. Jan mu furt krad vše, co děd měl. Jan byl zlý.

Však můj děd měl o pár kol víc! Dal na dvůr psa, a když tam Jan zas šel, lek se a zdrh.

A šel tam Jan zas? Ne

Tak měl můj děd klid.

Zita Pejchová / Smrt má vztek, chce víc

Byl muž. Znal krev, znal zmar. Vzal list, na něm byl text, jak vzít si jed. Muž jed ten jed a je mu zle. Smrt tu. Muž to vzdal – v hrob dán. S ním i meč. Nad ním jen drn. Co už?

Smrt má vztek, chce víc.

František Bíla / Když jsem šel směr jih
Když jsem šel směr jih jen den, byl jsem sám a hlad
byl tam. Šel jsem po dům, kde jsem sed a hle. Duch!
Já se lek a hned se zved, však duch byl tam furt a
pak řekl: „Jsem duch Bert, můj cíl je ten, by ses lek.“
Já vím, že když je duch rád, tak bych měl být též
rád, páč on má pak lid rád. Já už však měl fakt
hlad, tak jsem mu řekl: „Rád tě mám, však už je čas,
já jdu dom.“
On řekl: „Tak jo, měj se.“ Tak jsem šel. Když jsem
pak kouk zpět, kde je duch Bert, byl on fuč. A já
pak též, páč jsem šel dom.
Fin

Anička Škardová / A byl pak sám...
Kdys žil šnek. Byl to jen šnek, nic víc, nic míň. Měl ho
rád pták, rád tak moc, až ho sněd. Pták ted' však byl
sám.
Byl sám, a tak šel vpřed tam, vpřed sem. Furt nic. Jen
les. Tam si leh na mech. V tom bum! Pták se lek, moc
se lek. „Kdo mě bouch?“ Zří keř, za ním je pes. „No ne,
to jsem se lek.“ Frnk a je pryč.
Co ted'? Pes je sám, pták je sám? „Chci být sám? Spíš
ne.“
Frnk a je u psa. Ted' jsou dva. A ted' už fakt nic.

Zahraničí

Může být ŠVP moc dlouhá?

Věřím, že všichni studenti PORGu milují školy v přírodě, ať už je to kvůli klidu od studia, času s kamarády, nebo přírodou samotnou. Můj problém se ŠVP vždy bylo její krátké trvání. Existuje ale hranice, kdy je škola v přírodě moc dlouhá? Dříve jsem si nemyslel, že bych si takovou otázku kladl, ale roční pobyt v zahraničí s člověkem udělá ledacos.

Jako většina studentů sexty jsem se rozhodl vycestovat do zahraničí. Kdo by přece chtěl minout tak jedinečnou příležitost? Jelikož se mi nelíbil nápad hostující rodiny, rozhodl jsem pro internátní školu v Dánsku. Po nedlouhém rozhodování jsem vybral Grenaa Gymnasium a po úspěšné přihlášce jsem byl připravený 8. srpna nastoupit.

Co ale může člověk od takové internátní školy v Dánsku čekat? Zpočátku jsem se domníval, že roční přípravný program pre-IB bude „akademicky náročný“, jelikož to mi bylo ze začátku řečeno. Po opuštění mé neuvědomělé sociální bubliny jsem zjistil, že pokud jste se dostali na PORG, průměrná dánská škola doopravdy náročná není. Prakticky se vším, co jsme za školní rok 25/26 probírali, jsem se už dříve v Libni setkal. Co tedy člověk dělá, když škola po něm prakticky nic nevyžaduje a bydlí na internátu?

V mojí zkušenosti je na internátní škole a ŠVP nejvíc společná absence povinností a komunita. Na škole v přírodě bydlíte se spolužáky, trávíte s nimi celý den a nemusíte vůbec řešit studium. Večerní rozhovory, odpolední program, přespávání, zkrátka téměř všechno, co se odehrává na ŠVP, se může dít i na

internátu. Další velikou událostí škol v přírodě je samozřejmě diskotéka a věřte mi, že je jich tu spousta.

Byla doba, kdy jsem zvažoval, zda PORG neopustím a nebudu si užívat života na idyllické škole v přírodě s ještě méně pravidly než obvykle. Dokonce byla doba, kdy jsem byl prakticky rozhodnutý, že zůstanu (nutno říct, že „rozhodnutý“ jsem byl asi týden v první třetině školního roku). Jednoduše řečeno, zdánlivě nekonečná ŠVP je velice přitažlivá, a to nejvíce ze začátku. Čím déle ale na škole v přírodě jste, tím více rutinní se stane, a je možné, že ztratí část svého šarmu. To mě tedy naštěstí moc nepostihlo, jelikož si pravidelné diskotéky doopravdy užívám naplno, ale je pravda, že PORG má také své kouzlo. Není nic, co by ve mně vyvolalo stejné pocity jako přepadový test z fyziky, dějiny umění nebo zapomenutý dlouhodobý úkol. Ne vždycky jsou to pocity nejlepší, ale jsou jedinečné, a kdybych neměl ten kontrast, neužil bych si tento „gap year“ zdaleka tak, jak tomu bylo. Abych se vrátil k otázce, jestli existuje hranice délky ŠVP, řekl bych, že jsem na ni asi zatím nenarazil. Zábava, kterou mi tato „ŠVP“ dodala, je téměř bezprecedentní a věřím, že by tento standard ještě dlouho udržela. Stejně tak se ale na PORG vracím. Proč? Dobrá otázka. Je to mix takového smyslu pro povinnost, kolektivu a (kdo ví, jestli žijícího) ducha PORGu. Takže jsem na hranici možná narazil. Kdo ví? Doufáme, že každý bude mít příležitost najít odpověď sám.

Samuel Liška (sexta)

Dnes naposled

Od té doby, co chodím na terapii (a všem to vřele doporučuju), mě docela baví nahmatávat vlastní minulost. U prvních úhozů do klávesnice při psaní tohoto článku jsem si díky tomu uvědomil, že PORGazeen mě provází více než polovinu mého dosavadního života.

Vytrhnout stránku z miniaturního sešitku, kam jsem si zapisoval profesorské perly, a donést ji šéfredaktorce Elišce Chlebounové – to byly moje primánské začátky v roce 2013. O necelý rok později mě napadlo napsat třeskutě vtipnou povídku *Epochální výlet olomouckého občana do pražské zoo* (přetiskujeme ji v tomto čísle). Vyšla v čísle 60, které se prodávalo na vánočních trzích v prosinci 2014, a od té doby už jsem svůj milovaný školní časopis číslo co číslo zásoboval texty nejrůznějších témat, žánrů i délek. A nakonec se mi dostalo cti největší: v letech 2018–2021 jsem ho jako šéfredaktor vedl v tandemu s Pájou Kroužkovou, výtečnou redaktorkou, korektorkou i sazečkou, jež maturovala rok po mně, tedy na jaře 2022.

Střih. Jaro 2026. Dokončuji magisterské studium na Katedře teorie a kritiky DAMU, kterou jsem si zamiloval podobně jako dříve PORG. Jsem členem redakce časopisu *Svět a divadlo*, pravidelně přispívám pro portál *divadelni.net* a blog *Nadivadlo*, příležitostně pro časopis *Loutkář* a *Deník N*. V divadle jsem přibližně stokrát ročně, píšu skoro pořád, strašně mě to baví a vydělávám si tím. Za týden odjedu na osm dní do Brna, kde budu stejně jako loni sledovat festival *Divadelní svět Brno*, každý den něco uvidím a o většině z toho budu psát.

Troufnu si říct, že nic z toho by se nestalo, kdybych před tolika lety nezačal psát pro PORGazeen a nesetkal se s profesorem Martinem Valáškem a Eliškou Chlebounovou, kteří mě na tuhle dráhu nasměrovali prostě tím, že mi dali možnost se takzvaně vypsát. DAMU mě toho samozřejmě hrozně moc naučila a posunula mnohem dál a výš, než by logicky PORGazeen mohl. Ale ten zážeh – ten tam byl.

Po odchodu ze šéfredaktorského postu těsně před covidovou maturitou jara 2021 jsem sobě i ostatním slíbil, že nebudu-li výslovně požádán, nikomu ze svých nástupců a nástupkyň nebudu kecat do jejich

práce. Jsem na sebe pyšný, že jsem to dodržel.

Jedna z krás PORGazeenu totiž tkví a vždy tkvěla i v tom, že každé vedení si ho dělá trochu po svém.

Čas je neúprosný jako smrt, pane rytmistře! A je povinností přizpůsobit se! zvolá se svým typickým zápallem Louis de Funès coby strážmistr Cruchot ve svém posledním filmu *Četník a četnice*. Být si vědom své minulosti a zároveň se nebát ji opustit a posunout se dál – i to se na terapii učím. Sám jsem byl zvědav, jak dlouho po maturitě ještě v redakci vydržím. Šéfredaktorkám Kláře Jánošíkové i Julče Kozmíkové jsem zdůraznil, že stačí říct, a přestárlý doyen Pzeenu sklapne podpatky a důstojně odejde. Je mi ctí, že ani jedna z dam k tomuto kroku nepřistoupila. Tak to udělám sám.

Věřím, že neurazím šéfredaktorský tandem složený z Matyáše Brázdy a Edity Volešové, když se svěřím s tím, že je – ani prakticky nikoho jiného ze současné redakce – už osobně neznám. Navíc jsem vytižen psaním pro výše zmíněná periodika, a když jste za ta písmenka placeni, už se vám ne tak dobře píše zdarma. A ještě k tomu mám zrovna pět let od maturity, a já mám symboliku rád.

V předtuše, že se tenhle článek zvrhne do sebedojímavých litaní, jenom řeknu: děkuju všem, kdo se o PORGazeen zasloužili. Bylo mi ctí, že jsem v uplynulých bezmála třinácti letech mohl být mezi nimi. A že když mi teď vychází klidně i několik článků do měsíce, pořád cítím podobnou radost, jako když jsem na těch vánočních trzích otevřel výtisk a u jednoho z textů stálo moje jméno.

Já na tahle moudra a motivační citáty opravdu nejsem, ale třeba si tohle zrovna čte někdo, kdo by to potřeboval slyšet: jestli milujete psaní (a žurnalistické není žádnou hanbou), jděte si za tím. Z vlastní zkušenosti potvrzuju, že PORGazeen je nejlepší první krok k tomu, abyste za pár let mohli zjistit, že vám psaní pohltilo život – a vůbec toho nelitujete.

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21)

externí spolupracovník (2013–2014)

redaktor (2014–2026)

spolušéfredaktor (2018–2021) PORGazeenu

Epochální výlet

Dlouholetý redaktor Vojtěch Voska se tímto číslem loučí s působením v PORGazeenu (viz článek Dnes naposled). Při té příležitosti přetiskujeme jeho vůbec první článek, který vyšel v čísle 60 v prosinci 2014.

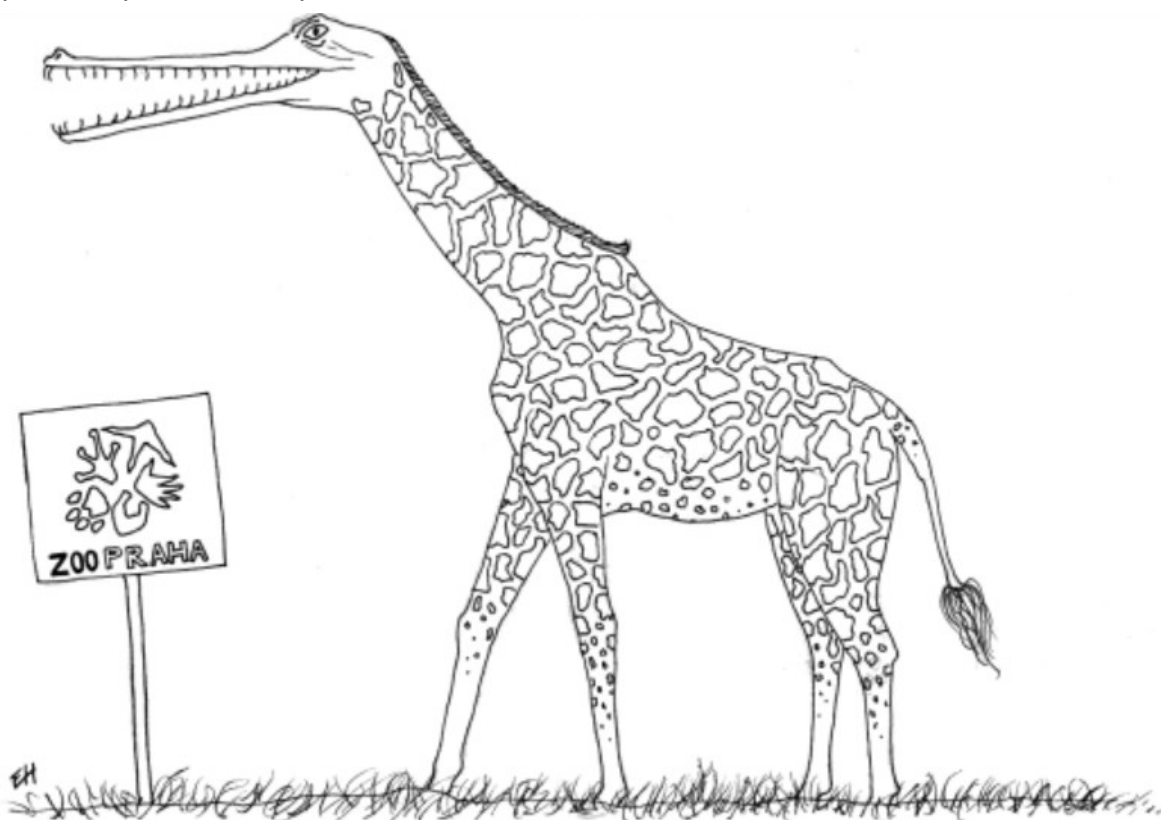
Bydlím v Olomouci, ale jelikož mne už přestalo bavit dojíždění do zoo na Svatém kopečku, rozhodl jsem se, že omrknu i konkurenci. Koukám na internet a hle! Pražská zoologická má nový pavilon s krokodýly! Ten musím vidět! Zjišťuji, jak se do české metropole dostanu a z IDOSu (vyhledávač spojení) na mě vyskočí dvě varianty – buď autobusem, který jede z Ostravy, nebo vlakem, který začíná v Popradu. Jelikož se chci po cestě ve vozidle projít a nezadržovat pět a půl hodiny lidskou potřebu, volím tradiční dopravu – vlak. Koukám se, kdy mi to jede. Hergot, už v pět ráno?!?! No co, pražskou superzoo si musím pořádně užít. Zavírám notebook a chystám se do hajan.

A je tu již vytoužená sobota a s ní cesta do Prahy! Dopravu máme v Olomouci zaplat'pánbůh celkem fajn a často jezdící, a tak nasedám na první tramvaj ve čtyři ráno a mířím směrem k hlavnímu nádraží. V našich tramvajích najdete opravdu rozličné služby – kupříkladu dnes mi bezdomovci nabízejí lahev Tuzemáku, ale já s díky odmítám.

To však nepříjemný hlas ohlašuje, že jsme zastavili na hlavním nádraží. Vystupuji z tramvaje a v omšelém nádražní čekárně kupuji lístky. A právě tady nastávají první problémy mé cesty. České Dráhy alias Černá Díra

totiž mají neuvěřitelně dlouhý seznam slev s ještě neuvěřitelnějšími názvy. „Máte Elišku, DůchodcE, Eolomouc, Emimino nebo něco jiného?“ ptá se mě pokladník, a když zakoktám, že éčka znám jen ze samoobsluhy u nás v ulici, zeptá se dost pohrdavým tónem: „Zpáteční?“ Tady už se našťestí chytám a s jistotou oznamuji, že chci jet i zpátky. Platím, obdržím jízdenku a jdu se posadit do čekárny. Na elektronické tabuli vidím svůj vlak – rychlík Popradský flamendrák. Za patnáct minut by tu měl být. Když už do odjezdu zbývá pouhých deset minut, jdu se postavit na perón a vyhlížím Popradského flamendráka. Jenže po několika minutách zazní část písně Černé oči, jděte spát a nádražní rozhlas vesele hlásí zpoždění 180 minut kvůli nepříznivým povětrnostním podmínkám. No jo, v Tatrách asi zapomněli prohrabat trať.

Po třech hodinách konečně triumfálně přijíždí rychlík z Popradu a po do uší se zarývajícím skřípěním brzd se vrhám ke dveřím. Tady je však totálně narváno a otevřením dveří způsobuji pouze to, že z vlaku vypadnou tři kufry, dvě brečící děti a jeden pes. Rychle pomáhám všechna zavazadla a živé bytosti nastrkat zpět do vozu a běžím ke druhým dveřím, kde už je našťestí místo asi tak na jeden a půl osoby.

Stoupnu si tedy těsně ke dveřím a vyčkávám odjezdu našeho rozvrzaného rychlíku. Za pár vteřin přijde velmi obézní průvodčí, zařve mi do ucha „VODJÉÉÉÉZD!“ a snaží se vmáchnout na moji dveřní plošinu, a když se mu to po několika minutách jízdy stokilometrovou rychlostí podaří, kontroluje mi jízdenky. Mám je našťestí v pořádku, a tak si průvodčí odejde klestit cestu do zbývající části vozu. Zbytek cesty zůstanu namáčkly na špinavém skle dveří a sleduji tu naši idylickou českou krajinu.

Praha mne vítá nepřehledným značením na hlavním nádraží. Jelikož nejsem schopen rozeznat piktogram tramvaje od piktogramu záchodů pro invalidy, ptám se na informacích dopravního podniku, jak se nejlíp dostanu do zoo. Poté, co mi obsluha doporučí metro C na Nádraží Holešovice a pak autobus 112 až do zoo, znejistím a zeptám, co že je vlastně to metro. Obsluha zbledne a slabým hlasem odpovídá: „To je takovýto M s šipečkama. Další, prosím!“. Poděkuji a vydám se hledat písmeno M s šipkami. A skutečně – narazím na něj u jakéhosi vchodu do podzemí. Vcházím tedy do něj a polekaně se rozhlížím kolem. Vidím dvě koleje, dvě nástupiště a jízdní řád. Brzy pochopím, že to metro bude asi nějaká varianta vlaku.

Abych to zkrátil – cesta metrem byla divná. Pořád jsme jeli pod zemí a každá stanice měla jenom dvě koleje. To my v Olomouci máme kolejí padesát! Asi za pět minut jsem dorazil na holešovické nádraží a po jezdicích schodech jsem vyjel nahoru. Tady mi chvíli trvalo, než jsem našel stanici autobusu do zoo, ale nakonec se mi to podařilo. Po vzoru ruských rodinek jsem si stoupnul asi pět metrů před zastávkovým sloupkem, abych mohl jít předními dveřmi a sledovat trasu z pohledu řidiče. To samé si bohužel řekli i všichni přítomní Rusové, a tak jsem nakonec skončil úplně vzadu na vyvýšeném místě.

Překvapilo mě, že na rozdíl od Olomouce v Praze nemusíte vyjíždět z města a už jste v zoologické zahradě. Když jsem se vyvalil z autobusu, šel jsem si koupit vstupenku do zoo. Cože?! 300 korun?!?! To snad ne! S krvácejícím srdcem jsem z peněženky vylovil požadovaný obnos a odešel jsem k turniketům. Až na praštění se do nohy jsem turniketem prošel bez problémů. Jelikož jsem si zapomněl vzít plánec zoo, zeptal jsem se kolemjdoucích kluků: „Hoši, kde bych tu našel pavilon krokodýlů?“ „Kousek vod hospody u Gastona a je to tam upe hustokrutě epický, vole!“ odpověděli mi kluci a šli dál.

Po několika dalších doptáních jsem se dostal až do pavilonu krokodýlů a musím říct, že to bylo nic moc. Bylo tam spousta lidí, málo místa a ti krokodýli, gaviálové zvaní, měli hrozně dlouhé pysky, takže vypadali jako zmutované žirafy. Opustil jsem tedy gaviály a vydal jsem se někam občerstvit. Jelikož jsem z výše uvedené konverzace s kluky pochopil, že kousek odtud musí být nějaké pohostinství u Gastona. S mým vynikajícím orientačním smyslem jsem ke Gastonovi trefil. Na první pohled mě tu zaujalo jídlo „Mexická pánev“, které kuchařka přímo před mýma

očima pekla na obrovské pánvi o odhadovaném průměru 50 cm (akorát tak na novorozence – jachachachacha! ... ehm ... pardon, pojďme radši zpět k mým zážitkům ze zoo). Na cenovce jsem viděl „Mexická pánev – 50 Kč“. Poprosil jsem tedy kuchařku právě o mexickou pánev, ale jaké bylo moje překvapení, když mi dala jen trochu na talíř. „Takhle málo?“, podivil jsem se. „A co byste za ty prachy chtěl?“, zeptala se nerudně kuchařka. Nespokojen s velikostí porce jsem si šel sednout a chuťově celkem dobré jídlo jsem rychle zhltl.

Na internetu jsem se také dočetl, že pražská zoo má jako jediná zoo v republice lanovku. Za pomoci kolemjdoucího pána jsem ji rychle našel, mají ji kousek od Gastona – všechno důležité na jednom místě, dobře to v té Praze mají zařízené! Za lidových dvacet korun jsem si koupil jízdenku a nastoupil na jednosedačku. Za pár vteřin jsem se již vznášel vysoko nad zemí a nad pletivovou konstrukcí voliéry supů a koukal se po Praze. A jak jsem se tak ohýbal, abych zahlédl Petřín, pražskou dominantu, vyklouzl jsem ze sedačky a spadl přímo do záchranného „koše“ pod lanovkou. Avšak problém byl v tom, že záchranný „koš“ byl příliš pružný, a tak jsem po dopadu do něho vyskočil a spadl přímo na voliéru supů. Žádné zranění jsem sice neměl, ale byl zde ten problém, že zezdola do mě neustále klovali supi, dožadující se čerstvého masa, a tak jsem před nimi neustále musel uskakovat. Asi po čtvrt hodině si mého poskakování všiml vlekař na horní stanici lanovky a okamžitě přivolal pomoc. Na místo přijeli zdravotníci, avšak ke mně se nemohli dostat, protože voliéra byla zakotvena do skály. Byli tedy přivoláni i hasiči se dvěma hypermoderními vysokozdvíhacími žebříky a kolem šesté hodiny večerní se mne za asistence desítky hasičů, pěti zdravotníků, tří televizních stanic a několika stovek čumilů podařilo sundat z voliéry, kde jsem několik hodin zuřivě poskakoval.

Vyskákaný a unavený jsem se vrátil na hlavní nádraží a nastoupil do nejbližšího vlaku na Olomouc. Nastoupil jsem do podobně rozvrzaného vlaku jako ráno a mé srdce zaplesalo – vlak byl plný fanoušků Sigmy Olomouc, vracejících se z vyhraného zápasu s pražskou Slávií. Po náročném dni jsem uvítal jejich nabídku na kolující lahev vodky a tak jsem už od Pardubic řval s fanoušky jako jeden muž: „HOLOMÓC! HOLOMÓC! HOLOMÓC!“.

Do mé rodné Olomouce jsme dorazili v jedenáct večer a z několika fanoušky jsem ještě pokračoval až domů, kde jsem je pohostil, popili jsme, pojedli jsme... A namol opilý jsem se s nimi rozloučil kolem druhé hodiny ráno.

Ráno mě strašně bolela a hlava, ale v mozku oslabeným alkoholem jsem přece dokázal vyprodukovat jednu podstatnou myšlenku: všem těm zážitkům, ať už pozitivním nebo negativním, vděčím jen a jen Praze. A jedno vím jistě – určitě se tam někdy vrátím.

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21, psáno v sekundě)

Kladivo na čarodějnice

Jak vypadá kombinace pro nás naprosto zastaralého motivu honu na čarodějnice s reáliemi z dnešního světa? Výsledkem je album *SSSCREAM* od rapového tria HIIHIAHAHOLKY pocházejícího z DAMU. Tvrdé beaty a metalové kytary se mísí se středověkými chorály, archaistické výrazy střídá slang generace Z. Zpěvačky Alena Novotná, Štěpánka Todorová a jejich producent a DJ Matěj Šíma ve spolupráci s režisérem Ondřejem Štefaňákem připravili v Divadle X10 originální projekt ve formě scénického rapového koncertu, na němž bylo na konci dubna výše zmíněné album pokřtěno.

Deska je inspirována románem *Kladivo na čarodějnice* od Václava Kaplického. V písních se setkáváme s inkvizitorem Bobligem, děkanem Lautnerem a jeho kuchařkou Zuzanou. Přestože jsou postavy čtyři sta let staré, hudební trojice vytvořila paralely, které se děsivě podobají patriarchální přítomnosti. Ženy se už neupalují, ale veřejný lynč a nenávist je pronásledují stále.

Témata písní jsou sice vážná, ale pro HIIHIAHAHOLKY jsou i v seriózních situacích charakteristické vtipné a absurdní texty, jako třeba: „ve jménu otce, i syna i ducha svatého, shoř v pekle, evil bitch,“ nebo „tady nejsme v KFC, tady nesmažíme ženy jako slepice“. Mezi výrazné prvky desky patří střídání českého slova bič s jeho anglickým homofonem, časté vulgarismy (jež k upalování čarodějnic zkrátka patřily) a nadužívání anglicismů jako „mansplaining pravdy“ či „open brána do pekla“. Scénický koncert byl opravdu unikátní zážitek, jež jakožto náročný divák nemám k čemu přirovnat. Práce se strohou scénou mě uchvátila stejně jako originální kostýmy, které se v průběhu inscenace měnily z naškrobených bílých sukní podobných krojům přes čarodějnické hábity z hadrů v tenké šaty symbolizující bezbrannost a rezignaci.

Zvláštní pozornost si zaslouží *Hranice*. Tato píseň zazněla jako předposlední a představila úplný konec, podle nějž „hoříme všichni, jen někdo dřív“. Za zpěvačkami byly po celou dobu tohoto tracku promítány vlivné ženy ze všech koutů světa (např. Greta Thunberg). Silným momentem byla druhá polovina skladby, v níž trio začalo chrlit vulgární nadávky,

jejichž terčem bývají (nejen) tyto osobnosti. Lynč známých nebo něčím odlišných žen je napřímo kritizován i v písni *Hon*, v němž HIIHIAHAHOLKY ironicky naráží na odsuzování žen bez manželů a dětí, samoživitelek, feministek, političek a členů LGBTQ+ komunity, kterým chtějí „zalepit huby“ a „utáhnout pásky“. Hudební trojice zatím bohužel z organizačních důvodů neplánuje další koncert, takže mi nezbývá nic jiného než vám doporučit jen album. Pokud vás baví alternativa a občas vás štví patriarchát, *SSSCREAM* je právě pro vás!

Eliška Palušová (septima)

Vlak

Ted' jsme u Golgiho aparátu, ale moje pozornost opustila čelo třídy už někde u endoplazmatického retikula a ted' zoufale hledá, čeho by se mohla uchytit. Prohrává. Je ztracena v monotónnosti. Hlas zepředu se destiluje do prostých vln bez významu. Světýlka blikají pořád stejně pořád dokola. Tiché zvuky propisek, jak kloužou po papíře. Všechno je pravidelné, ale sumou je chaos. Je to jako když tikají rozsynchronizované hodiny. Akorát nejenže jsou rozsynchronizované, ale sekunda na každých je jinak dlouhá.

Venku je to o něco lepší. Nepředvídatelná povaha venkovních živlů zajišťuje, že se nic nemůže úplně přesně opakovat. A tak sleduju holuby, jak létají po polonáhodných křivkách sem a tam, vítr, jak pohybuje s listy stromu, a čekám, doufám, že se začne dít něco zajímavějšího.

A vtom se za oknem objeví modrá lokomotiva a za ní modrobílé pruhované vagóny. Je to vlak spásy a

moje pozornost ho bere zavděk, nechává ve třídě moje duchem nepřítomné tělo a vydává se na pospas vlaku.

Ve vlaku je to mnohem lepší než ve třídě. Ještě před chvílí nebylo na co koukat a ted' se za oknem mívá jedna věc za druhou a moje pozornost nestíhá držet krok s rychlostí vlaku. Libeň rychle mizí z dohledu. Najednou je vlak v tunelu a najednou je na mostě. Ozve se skřípění brzd a stojí ve stanici.

Nepostojí dlouho a zase se rozjíždí. Koutkem oka je možno zahlédnout jakousi skleněnou pyramidu, ale vlak neúprosně zrychluje a pyramida záhy mizí z dohledu. Vlak projede parkem, kolem pár domků a pak už je vyproštěn z města a vydává se dál.

Pryč, ale ne do neznáma. Trať pečlivě kopíruje zákruty řeky, skály a skalky jsou střídavě vidět na jedné nebo na druhé straně, místy trať zajiždí do tunelu, aby pod některými podjela. Pak se oddělí od řeky a zpoza obzoru začnou vylézat komíny a nakonec i celá elektrárna. Komíny se impozantně tyčí nad tratí, výpary z nich unikají a převalují se ve vzduchu, rozdělují se na malé obláčky a zase se slučují. Třeba právě z této elektrárny proudí elektřina napájející modrou lokomotivu.

Zanedlouho je napravo další obrovská továrna, plná trubek, hadic, nádrží, komínů a kdo ví, čeho všeho. V trubkách proudí mnohé mysteriózní kapaliny neznámých funkcí a vlastností. Komplexními procesy se tu vyrábí látky používané na polích, kterými vlak před pár minutami tiše proplouval.

Trať se znovu přidružuje k řece a vede tichým, mlžným údolím; pod skálami pokrytými holými lesy. Snad v jinou roční dobu by se zde všechno zelenalo a ve slunečním svitu vypadalo přívětivěji, ale ted' tu vládne chmurno a chladno a suchý vítr nemilosrdně pročesává prázdné koruny stromů. Z komínů domků ve vesnicích rozeseťých po údolí se line řídký kouř. Vlak samozřejmě na ničem takovém nezáleží a v teple vagónu s kelímkem horkého čaje je na tomto pohledu snad i něco romantického.

Osídlení postupně houstne až nakonec strojvedoucí dupne na brzdu a vlak zastavuje. Z okna je vidět malý zámček na kopci.

Chvilku potom staví na dalším nádraží, které je výrazně menší než všechna předchozí. Pro změnu má ale velkou historickou budovu postavenou ze žlutých cihel, což je něco, co všem předchozím nádražím, jejichž původní budovy byly dávno zničeny, chybělo.

Cesta pokračuje hlubokým údolím lemovaným mnohými skálami a jeskyněmi. Skály jsou vyšší a vyšší a jeskyně větší a větší a celé to vyvrcholí působivými skalními věžemi, které se vynoří po pravé straně. Jsou tak impresivní, že vlak zastavuje na dalším nádraží, možná právě aby si je všichni cestující mohli pořádně prohlédnout.

Vlak zase vyjíždí z hor a podél tratě přibývá lidských obydlí. Když projíždí městem, při pohledu z okénka ani nejde poznat, že před osmdesáti lety bylo kompletně srovnané se zemí. Nakonec dojíždí pod obří skleněnou halu, kde svou jízdu končí. Stovky kilometrů od školy. Stovky kilometrů od úmorné hodiny biologie, která celou tuhle cestu podminila.

Lukáš Stanovský (kvinta)

Ilustrace: Adéla Valeriánová (septima)

Minirecenze

Divoká kachna

Režisér a bývalý umělecký šéf pražského Národního divadla Jan Frič se po pauze vrátil k divadlu v plné síle a nejnověji to potvrzuje v brněnském Mahenově divadle, kde nastudoval Ibsenovu *Divokou kachnu*. Inscenace začíná jako ironický stand-upový komentář ke klasické látce a kromě nového překladu Karolíny Stehlíkové používá celou řadu vtípků a technických vymožeností, ale během večera se předloze čím dál víc blíží, takže ani milovníci a milovnice tradičních textů nepřijdou úplně zkrátka. Obzvláště když se tu soubor Národního divadla Brno ukazuje v plné síle, zejména Viktor Kuzník dokázal svého Gre-

gerse Werleho pojmout s dráždivou nejednoznačností. Významnou devizou inscenace je pak spolupráce s Divadlem Aldente, které pracuje s herci a herečkami s Downovým syndromem – hostující Hana Bartoňová je jednou z nich a v roli malé Hedviky se stává více než plnohodnotnou součástí jevištního celku. Budete-li někdy mít cestu do Brna a nebojíte-li se divadla se současnými vyjadřovacími prostředky, tamní *Divokou kachnu* doporučuji neminout.

Vojtěch Voska (oktáva 2020/21)

Evropa, ale dobrá

No, kde proboha živého začít? Nevím. Na co se to přesně díváte? Taky nevím. Když jsem tento výtvar ukázal anonymnímu znalci geografie, tak mi odpověděl slovy: „Zemři. Co to kurwa?“ a to se jednalo o Čecha. Když jsem to ukázal kamarádce z Polska, tak mi, stejně jako od Čecha, byla nakázána vlastní zkáza doplněná lokálními vulgaritami.

No, ale co to teda je? Je to výsledek tří hodin práce (a nespecifikovaného množství návykových látek), které jsem si poctivě odmakal místo děláni úkolu na filozofii. Ono to ale je taky trošku filozofické. Jak nás pan profesor Pech naučil, myšlenkové experimenty jsou skvělou metodou na řešení komplikovaných situací v tomto oboru, a co může být komplikovanější než situace, kdy celá historie Evropy zmizela? To je ta myšlenka za touto mapičkou. Naše historie se nestala, národy, které tu dnes žijí, tu nejsou, a jediné, co zůstalo, je naše evropská Krajina. Jak by mohly vypadat státy, kdyby se naše prehistorie odehrála úplně jinak? No, co třeba nějak takhle? (ne)

Neudělali-li jste to doposud, prosím, pohlédněte na mapu Evropy a okolí, kterou jsem ztvárnil, a zkuste po mně při tom ničím nehodit (může to být těžké, já vím). Vidíte tu něco, co se vám líbí? Něco zvláštního? Něco, co se vám, jakožto poctivému študákovi historie, líbí? Něco absolutně hnusného? Je možné, že odpovídáte „ano“ na všechny mé dotazy, a taky je možné, že jste nikdy nestudovali historii Sardinského království natolik, abyste věděli, co je tu tak rozzuřujícího. Co já vím?

Tady si představte jakousi přechodovou větu mezi úvodním povídáním a povídáním o mapě samotné.

Mapu jsem ručně nakreslil s podkladem topografické mapy Evropy s vyznačenými řekami, ale klíčově bez hranic. Chtěl jsem, aby mě znalost naší historie a současnosti neovlivnila při tvorbě svých vlastních hranic natolik, že jsem se rozhodl, že budu ignorovat i přesná místa moderních měst, továren, polí a všeho člověkem vybudovaného, protože jinak bych mohl taktně dávat pohraniční města, která vůbec nemusí existovat, státům, kterým víc fandím. Politiku chci ignorovat tak moc, že budu od teď používat (skoro) pouze jen termíny, které neodpovídají žádnému mo-

dernímu státu při odkazech na geografická území.

Jsou ale místa, kde města prostě vždy budou, ať se stane, co se stane. Na pobřeží našeho kontinentu jsou místa, která díky své přírodní podobě slouží už od starověku jako přístavy klíčové k vybudování komplexních obchodních a politických systémů, které v našem světě zahájily rozkvět středomořských velmocí, jako bylo třeba Kartágo. Skvělý příklad je italské město Syrakusy, které na Sicílii založili řečtí mořeplavci 2700 let zpátky. A když se podíváte na naši novou mapičku, uvidíte, že na místě Syrakus je kolonie jisté námořní velmoci pod číslem 25.*

Tak, ale mám co říct k samotnému odpornému obsahu této mapičky? Zajisté. Zprv bych rád představil pozoruhodnou realitu toho, jak málo států, které jsem já vytvořil, odpovídá státům, které vytvořila naše evropská historie. Není to tak, že když mi začalo vycházet něco moc podobného tomu, co znám, udělal jsem tu čáru jinak, to nebylo jedno z kritérií, která jsem na sebe navalil při tvorbě této mapy. Samozřejmě jsem si sám vybíral, zda-li bude nová země X dostatečně války schopná na to, aby překročila přírodní hranici Y do státu Z, a tím rozšířila své území do historicky nevídaných míst, nebo jestli se bude jednat o malý stát, který je sám utlačován, ale koneckonců to platí i pro státy našeho světa. Za Napoleona Francie vlastnila Nizozemsko, ale dnes je to samostatný stát. Vše je možné, a to platí i pro mou mapu.

Vlastně jediný stát, který je efektivně stejný v obou světech, je 47/Gruzie, což je snadno odůvodněno nepřekonatelným Kavkazem, který historicky sloužil jako přepážka mezi Ruskem a zbytkem světa (kromě těch pár století, kdy to tak nebylo). Jinak jsem touto nekontrolovanou metodou dostatečně pozměnil i geograficky limitovanější státy, jako je 8/Dánsko, kde jsem se rozhodl pro neortodoxní expanzi do vnitrozemí s hranicí podél jakési řeky, nebo 54/Kypr se svým malým impériem.

Když už víme, co je stejné v těchto dvou světech a proč, můžeme se zaměřit na to, co je jiné, a že toho máme. Pravděpodobně nejjasnější změna pro všechny poctivé PORGovské české nacionalisty je velký stát ve střední Evropě, který se táhne od Norica po

Ruténii (žádné moderní názvy v geografickém kontextu, vzpomínáte?). Překvapivě to je stát, který není ani Československo, ani Západoslavie, ani Intermarium, ale něco pro alt-historiky doposud neznámého. Zajisté si říkáte, že nic takového není možné, ale to je pouze vaše vrozená nenávisť vůči mocným Germánům. Reálně jediné hranice, které se musí překročit pro sjednocení tohoto území, jsou Sudetské hory, jinak vlastně jdete po rovině.

Dále tu máme západní Evropu, kde je překvapivě více států na území od Germanie Inferior po Baeticu, než by průměrný obyvatel našeho světa očekával, ale to je z jednoho snadného důvodu. Naše Německo, Francie a Španělskoportugalsko jsou rozřízlé vejprům velkým nárůstem nadmořské výšky, který je prostě a jednoduše zanedbán moderními hranicemi. Naštěstí tato nová realita je skvělá, a i tento nedostatek opravuje.

Stejný princip platí o pro italský poloostrov (Itálie se jmenuje Itálie posledních 3000 let, opravdu nejdou vymýšlet nový název), který je též rozdělen nepříznivou geografii, čímž do jisté míry odkazují na historickou realitu pozdního sjednocení Itálie po více než

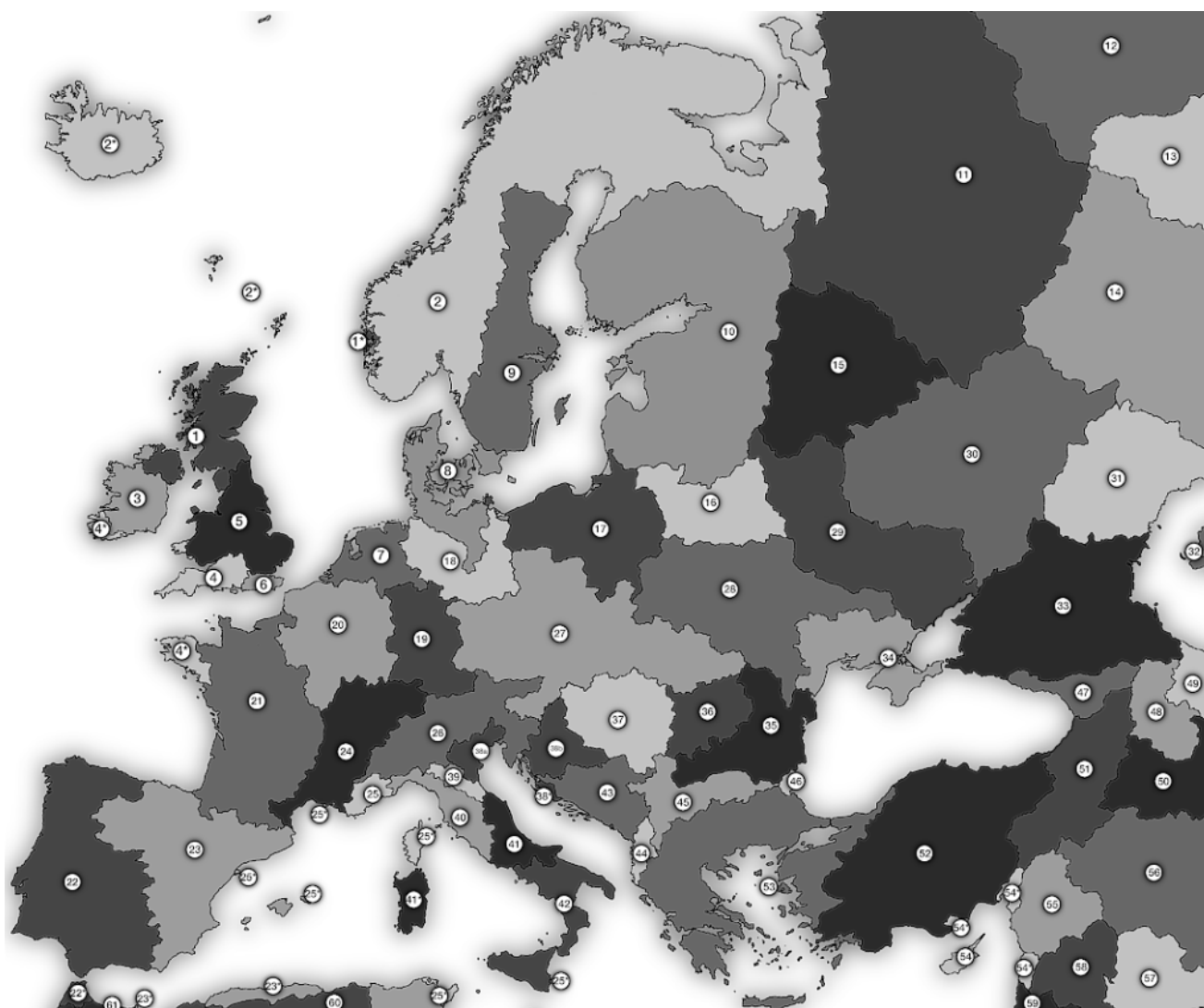
tisíci letech od pádu Říma. Pro své vlastní uspokojení jsem ale přidal odkaz na ještě jeden historický trend, který se ve středomoří staletí odehrával, a to jsou samozřejmě námořní velmoci v podobě roztroušených italských republik. Zdáli je podoba mezi státem 25 a Benátskou republikou náhoda, či můj záměr, však nechám na interpretaci čtenáře.

Zbytek mapy je na tom vcelku stejně jako to, co jsem již popsal do detailu. Levantě jsem dopřál hranice, které vypadají přežitelně, Brity a Rusy jsem rozšířil, protože tak to prostě má být, severní Evropu jsem poupravil s potenciální motivací jistého nacionalismu a Balkán jsem zapálil.

Asi si teď říkáte: „Ok, ale proč? Co z toho máš?“ a na to vám odpovím: „Nemám nejmenší tušení, strávil jsem nevim jak dlouho kreslením norského pobřeží do nesmírného detailu, a teďka mě bolí ruka.“

Michal Večeřa (kvinta)

*Kolonie/odříznutá území států značím jejich číslem s hvězdičkou

Romeo a Julie, jaké jste ještě neviděli

Režisér Robert Icke (známý svými až radikálně moderními adaptacemi divadelních klasik) se zaměřil po kontroverzním Oidipovi na snad světu nejznámější love story. *Romeo & Juliet* (v Harold Pinter Theatre, kam jinam na Barda než do Londýna?) bylo jedno z nejinnovativnějších, nejvýraznějších a nejlepších zpracování Shakespeara, které jsem měla to štěstí zhlédnout, a rozhodně na něj nezapomenu.

První věcí, které si divák všimne, jsou obří, výhružné digitální hodiny. „Sunday, 08:00:00“. Tikající vteřiny odpočítávají to, o čem všichni víme, že se stane. Připomínají nám, že celý tragický příběh se odehraje za necelé čtyři dny. Také umožňují Ickeho další výmysl, a to průzkum, jak málo stačí, aby se celý příběh změnil. V klíčový moment se něco *stane jinak* než v Shakespearovi: pozvánky na bál rozdával někdo jiný, kdo nepotkal Romea, Paris se nesrazí s číšníkem a upoutá Juliinu pozornost dříve než Romeo, knězův posel se k Romeovi dostane a vysvětlí mu, že Julie není mrtvá... vždy, když už to vypadá, že bychom se mohli vyhnout tragédii, diváky oslepí záblesk (srandu si dělám jen z půlky, fakt jsem se cítila jak u nukleárního výbuchu), hodiny se vrátí zpět a scéna se odehraje tak, jak je to v originálu.

Když už mluvíme o originálu, tak je nutno zmínit text. Icke ho sice adaptoval (musel tam přidat ty alternativní reality), ale všechno zůstalo v Shakespearovské angličtině. To ale vůbec neznamená, že by představení nebylo moderní. Právě naopak, co se týče scény, je dosti minimalistická (jediná kulisa je bílá postel) a moderní. Všechny postavy „Juliiny generace“ (Romeo a jeho přátelé, Tybalt...) jsou oblečeny v moderním streetwearu, jen Julie sama je v minimalistickém korzetu.

Nejmodernější je ale způsob přednesu. Žádné přehnaně dramatické vyjádření, žádná dobová kadenec; nýbrž shakespearovská angličtina hraná tak, že si v momentu ani nevšimnete, že nemluví „normálně“. Pouliční rvačka, při které se pokřikují fráze, jako je: „Dost thou make us minstrels?“, opilý Mercutio vyvolávající „He heareth not, he stirreth not, he moveth not“, sedě na bedně od piva, Juliin otec vítající hosty na capuletovském rave (s maskami, samozřejmě)... Funguje to až překvapivě dobře. Moderní přednes dodává Shakespearovu textu trochu energie, před-

stavení takzvaně odsejpá. Naopak jeho archaičnost dává příběhu jisté je-ne-sais-quoi, má to gravitas, kterého moderní angličtinou jednoduše dosáhnout nejde. Proto ale režisér není nic bez herců. Můžete mít sebelepší koncept a scénu, ale bez hereckých výkonů vám bude tak trochu k ničemu. Tento problém Icke naštěstí neměl, do hlavních rolí nastoupily a divadlo potáhly dva mladé talenty, na které si v divadelním světě určitě budu v budoucnosti dávat pozor. Nejznámější tvář byla Sadie Sink (Max ze *Stranger Things*). Čtrnáctiletou Julii hrála s mladistvou energií, do které se každý (kdo si ten věk ještě pamatuje) mohl cítit. Skoro až manicky místy pobíhala po jevišti, přímo z ní vyzařovala ta křečovitá úzkost, když člověk neví, jak se v situaci má zachovat. Sadiin americký přízvuk vdechl do Shakespearovských replik trochu života; vůbec to nebylo tak nepřirozené, jak se na první pohled může zdát. Bylo na ní fyzicky vidět, že Romeo je její první láska, jejich interakce byly ten pravý mix trapného a roztomilého.

No a mluvě o Romeovi, Noah Jupe svůj West-endový debut zvládl krásně. Romeo byl mladý, zamilovaný kluk. Místy byl vtipný (dokonce bořil čtvrtou stěnu, a na to si já potrpím), místy zase otevřený a emotivní. Každý monolog udeřil tam, kam měl, a ani na chvíli Romeo neztratil svou lidskost. Od toho brzkého nedělního rána, přes smrt svého kamaráda a vraždu svého rivala, až po sebevraždu s Julií v náručí... ani na vteřinu jsem neměla dojem, že bych ho nechápala, že se do něj nemůžu vcítit. Zůstal prostě teenagerem, který se zamiloval (nebo teda dostal *crush*) a byl láskou kompletně pohlcen (takových pár nejmenovaných znám).

Ickovi (a samozřejmě i zbytku tvůrců, divadlo je kolektivní disciplína) se povedlo něco výjimečného. Nejenže se divák během téměř tříhodinového představení v shakespearovské angličtině ani chvíli nenudí, ale povedlo se mu postavy z dob italské renesance sblížit s dnešním publikem tak, že vám na nich záleží, že jim držíte palce (i když víte, že to nepomůže), že chápete, co cítí, a že se s nimi ztotožňujete. Dokázal, že teenageři vždy byli a budou stejní, že mladá láska překračuje generační hranice a že i klasiky se dají udělat zajímavě.

Agáta Ferianc (sexta)

Severní vítr

Znáte ten pocit, když se vrátíte domů z té nejúžasnější dovolené a někdo se vás v dobré víře zeptá: „Tak jaké to bylo?“ a vy byste mohli mluvit o každé maličkosti hodiny a hodiny a pořád by to realitě nesahalo ani po paty, tak radši řeknete jen „dobrý“. Tak bych popsala svůj pobyt v Dánsku.

Sedím v lavici a očima bloumám po třídě, která se proměnila v bitevní pole. Naštěstí ještě nedošlo k násilí, moji soustředění spolužáci zatím bojují jen s kalkulačkou a rovnicemi v testu z matematiky. Můj papír už je podepsaný a připravený k odevzdání. Je vtipné, jak málo stačilo ke spravení mého vztahu k číslům – v Česku tolik nenáviděné funkce a jiné srandy se tady staly mým nejlepším parťákem. Možná je to i tím, že jsme se tady látkou posunuli tak o tři roky dozadu, a tak většinu hodin proflákáme. Do konce testu zbývá deset minut. Nikdo nesmí do té doby odejít.

Na obličej mi dopadají teplé sluneční paprsky a zpřijemňují mi čekání. Nedávno mi naše fyzikářka Aurora (jako z Růženky) vyvrátila domněnku, že se přes sklo nejde spálit, ale nevím, jestli jí věřit, na každé hodině vypočítá minimálně jeden příklad špatně. Z tohoto slunce by mi ale ani nevadilo mít červené tváře, přináší totiž první náznaky léta.

Před školou jsme vyrazily s Kami a Nairou běhat, k mému překvapení na můj sportovní návrh bez váhání (nebo alespoň s menším váháním než tradičně) kývly. Nejspíš tomu pomohlo to, jak se les během víkendu lusknutím prstu proměnil ze suchého labyrintu větví v rozkvetlý ráj. Připadala jsem si jako v pohádce.

Sladká myšlenka na ranní zážitek mě přivede k otázce, co budu dělat po škole. Na snídani jsme se s kamarády domlouvali, že bychom mohli vyrazit na pláž, že školy je to zhruba 10 minut chůze a koupačka v Severním moři zní horší, než je. Miluju ten pocit, když člověka ve spárech ledových vln zalije štěstí.

Sofie vždycky dělá dechové cvičení, jednou jsme se šli koupat v lednu za východu slunce a myslela jsem, že se snad udusí.

Večer bych taky měla udělat pár věcí k rozdílovkám. Snažím se na tom postupně pracovat, abych si tím nezaplácla celé léto. Do školy tady toho stejně tolik nemám, tak si vždycky něco předpřipravím, když se jdu s kamarádkami z intru učit. Nejlepší je, když se mě pak zeptají, co dělám, a já odpovím něco jako „edituju video na zeměpis“ nebo „programuju hru na počítače“, zatímco oni jsou v zahlcení matematiky a chemie. Ale já si moc dobře uvědomuji, že mě to taky čeká.

Obecně teď dost myslím na odjezd, a když na něj nemyslím já, někdo mi to připomene slovy: „Ach jo, to už je za měsíc, budeš nám moc chybět“. Před odjezdem mi všichni říkali, že to uteče jako voda, já jim samozřejmě nevěřila. Rok? To si ani nedokážu představit. A teď je tady květen a už odpočítáváme dny do začátku prázdnin.

Většina mých kamarádů tady zůstává a pokračuje v IB systému, proto se mě taky ptají: „Proč vlastně odjíždíš zpátky?“ A já upřímně ani moc nevím, ne že bych se netěšila domů a že nemám ráda svůj život v Česku, ale lhala bych, kdybych řekla, že mě nenapadlo tady zůstat. Všechno je tady snazší, bydlení na intru je synonymum pohody, do školy to mám 5 minut a ke kamarádům pár metrů, IB maturita by byla užitečná, a dokonce jsem si tady našla i super klub na orienták. Zatímco jsem si v Dánsku budovala život, ten v Česku se mi pozastavil, a až se vrátím, zůstanou mi jen vzpomínky.

Z těchto těžkých myšlenek mě vytrhne učitelka, která nám připomene, abychom se podepsali, a začne papíry pomalu vybírat. Naházím věci do tašky a se spolužáky vyrazíme zpátky „domů“.

Edita Volešová (sexta)

Rozhovory s novými profesory

Musilová

Jak se vám tu líbí?

Moc se mi tu líbí. Jsem ráda, že tady můžu být.

Máte nějakou takzvanou „bestie“ ze sborovny?

Zatím asi ne. Vycházím, myslím, se všemi dobře. Některé z kolegů znám z doby, kdy jsem tady já sama studovala. Někteří jsou noví, takže se poznáváme.

Už si pamatujete jména?

Těch, co učím, ano. Učím čtyři třídy, teď už jen tři, protože jedna z nich byla oktáva. Z těch ostatních jen některé studenty.

Co jste dělala před PORGem? Učila jste někde?

Ne, studovala jsem na matfyzu. A teď jsem tady.

Proč jste rozhodla učít?

To byla tak trochu náhoda, ale přemýšlela jsem nad tím už delší dobu. Mám ráda matematiku, ráda ji i vysvětluji ostatním. Proto mě lákalo si zkusit.

Co jste chtěla být, když jste byla malá?

Asi jsem neměla úplně vysněné povolání, možná jen vlastnit nějaké knihkupectví. Pro mě to bylo velmi vzdálené. Chtěla jsem jednoduše dělat to, co mě bude bavit, až budu starší.

Máte nějaký životní vzor? Koho a proč?

Asi ne, nikdo mě nenapadá. Možná učitelský vzor ano, některé kolegy nebo moje bývalé učitele.

Co ráda děláte ve volném čase?

Ráda čtu, ráda cestuju, učím se španělsky, takže i do Španělska ráda jezdím, abych si ji procvičila. Ráda také šiju, ale zatím to moc neumím. Občas trávím čas venku.

Máte nějaký neobvyklý talent nebo koníček?

Možná pamatování si čísel? Asi nemám žádný neobvyklý koníček.

Jaká je vaše oblíbená kniha a film?

Oblíbenou knihu vám asi neřeknu. Nemohu říct, že by jedna konkrétní byla moje oblíbená. Co se filmu týče, tak asi to, co vidím znovu po několika letech. Možná film, který se anglicky se jmenuje Past lives. Ještě mě napadá Hidden Figures. Tak to se mi také líbilo.

Máte doma nějaké zvíře?

Mám kocoura. Jmenuje se Květa. Černý kocour. Jakože Květoslav, tedy zkráceně Květa. Když zlobí, tak mu říkám květák.

Kašpar

Jak se vám tu líbí?

Líbí se mi tu moc. Asi není tajemstvím, že jsem absolventem PORGu Libeň, tím pádem jsem věděl, do jakého prostředí jdu. Líbilo se mi tu už jako studentovi a tak se vracím do známého a bezpečného prostředí.

Máte nějakou takzvanou „bestie“ ze sborovny?

Asi neumím jmenovat jen jednoho člověka – celá sborovna je plná fajn lidí, se kterými se dobře spolupracuje. S každým člověkem řeším něco trochu jiného a hrozně mi vyhovuje, že se vzájemně podporujeme a není mezi námi rivalita.

Už si pamatujete jména?

V pololetí jsem přebíral učení v sextě, tam si pamatuji jen ty studenty, kteří tam teď jsou, když někdo přijede v půli pololetí a vidím ho dvakrát týdně, je to pro mě trochu náročnější. Ostatní třídy už jsem tak nějak zvládl. Studenty si pamatuji, ale to neznamená, že občas nějaká dvě jména neprohodím.

Co jste chtěl být, když jste byl malý?

Ty běžná povolání, co chtějí děti být okolo pěti let, si už nepamatuji. Ale zhruba od nějakých dvanácti let jsem si říkal, že by mě asi opravdu bavilo být tím učitelem. Když jsem nastoupil na PORG, tak jsem k učitelům trochu vzhlížel, a říkal jsem si, ty jo, to chci jednou taky dělat.

Máte nějaký životní vzor? Koho a proč?

Asi nemám jen jeden. Když se setkávám s lidmi, беру si od nich to dobré, takže mě jich ovlivnila spousta.

Co rád děláte ve volném čase?

Když zrovna nedodělávám studium, což mě nyní zaměstnává naplno, tak trávím rád čas v přírodě. Hlavně na výletech nebo na horách. A druhý koníček je pro mě výtvarné umění. Osobně nemaluji, ale do galerií chodím moc rád.

Gazdová

Jak se vám tu líbí?

Moc, jsem nadšená a spokojená. Největší změna oproti předchozí škole, kde jsem pracovala, je vztah školy ke studentům. To je pro mě velmi příjemné. Velký respekt, podpora ve všem, co studenti chtějí dělat, vzájemný dialog, který probíhá. Toho já si strašně vážím, jelikož to není běžné ve všech školách.

Máte nějakou takzvanou „bestie“ ze sborovny?

(Smích) Tak je jasné, že po skoro celém školním roce se s někým bavím více a s někým méně. Ale zase, oceňuji tu, že se můžu bavit s každým. Všichni jsou vstřícní, a hned když jsem přišla, tak mi několikrát nabízeli pomoc. To mě velmi potěšilo. A s každým jsem zatím vždy našla nějaké téma, které nás spojuje. Vznikají tu velmi zajímavé a inspirativní rozhovory se všemi kolegy.

Co jste dělala před PORGem? Učila jste někde?

Učila jsem celou svoji předchozí praxi na jednom gymnáziu. A učila jsem tam déle než 25 let.

Máte nějaký neobvyklý talent nebo koníček?

Asi ne. Nic, co by stálo za zmínku.

Jaká je vaše oblíbená kniha a film?

Beletrii teď moc nestíhám číst, rád mám třeba Milana Kunderu. Daleko častěji čtu buď odbornou literaturu, třeba dílo Milana Hejného anebo poezii, poslední dobou mě baví třeba Blatný nebo Orten, rád se vracím k Seifertovi. Na filmy v podstatě nekoukám, tam asi neumím odpovědět.

Máte doma nějaké zvíře?

Máme dvě morčata. Přítelkyně přišla předloni s tím, že když už jsem skoro pořád v práci nebo ve škole, protože jsem ještě dodělával studium, tak chce mít doma alespoň někoho. Ale je to fajn, domácí mazlíčky mám poprvé v životě.

Pamatujete si jména?

Kolegy si pamatuji, ale některé studenty tolik ne, protože když jsem si je špatně zapamatovala hned na začátku roku, tak už mi jejich jména pořád splývají. To je můj problém, já vím.

A proč jste se rozhodla učit?

Přiznám se, že jsem o tom nikdy nepochybovala, že já to mám tak od dětství. Já to vím od začátku, že chci učit, prostě jasná věc. A vybrala jsem si strašně dobře. Úplná trefa do černého. Jsem spokojená, naplňuje mě to.

Co jste chtěla být, když jste byla malá?

No, učitelka. A možná jsem nějaké období měla, kdy jsem chtěla být kastelán na hradě. Myslela jsem si totiž, že tam budu moct i bydlet a jen tak provázet ty skupiny turistů.

Máte nějaký životní vzor? Koho a proč?

Nemám úplně jednu osobnost, ale mám třeba vlastnosti a hodnoty, které nějak vyznávám a které považuji za důležité.

Co ráda děláte ve volném čase?

Čtu, chodím do divadla a potřebuji se nějak hýbat, tak mám ráda fit dance. Tak to mě baví hodně.

Máte nějaký neobvyklý talent nebo koníček?

Bohužel ne. Myslím, že talent, ať už neobvyklý, či obyčejný asi nemám. Pro mě je volný čas doba, kdy nejsem v práci, ale to taky mám nějaké povinnosti doma. Já se snažím je přetvořit ve svůj koníček, například vaření. U žehlení se mi to ale bohužel nepodařilo.

Jaká je vaše oblíbená kniha a film?

Čtu hodně, takže nedokážu úplně říct jednu konkrétní knihu. I u žánrů mám tak velké rozpětí, že jen jeden říct nemohu. Pokud bych tu otázku vzala jako otázku na doporučení, tak za mě jsou výborné texty, které jsou aluzí už na nějaké známé literární látky.

Příkladem je třeba Achilleova píseň, i když to není moje oblíbená, nebo i Homo Faber od Maxe Frische. Pak mám ráda knížky literatury 20. a 21. století, hlavně světové, než české. Tak třeba můj oblíbený autor je Kazuo Ishiguro, Malíř pomíjivého světa. Těch

knížek je ale opravdu hrozně moc. A ještě doporučím film, a jelikož já mám strašně ráda nadsázku a černou komedii, tak doporučuji všem, aby si zašli do kina na Posledního vikinga.

Máte doma nějaké zvíře?

Nemám a ani žádné nechci.

Ema Marušková (tercie)

Zamyšlení ve fragmentech

aliterace postoje

vyjmout postoj z názoru
postavit se za něco
nejen dle svého vzoru
nechat překopat svou představu
o světě
propadat tlaku, strachu, osvětě
není nasnadě z budovy uzavřených oken
nechat vzduch pohrát si s účesem
příznat si, že jsme všichni jen lidi
sužující se úděsem,
že nejsme tak perfektní,
jako ostatní.
kdy září vystřídá realita
kdy vystřízliví ta poslední paleta,
která malovala věčně mladý obraz
kdy objeví se
vyjmutý postoj z názoru
bez krásy, bez vzoru

snad ti to stihnu říct

je toho hodně, co jsme si neřekli
v momentě, kdy se zřekli,
svých plánů a pozic
naše mechanismy
přes schizmata hledají ta správná slova
je to tanec, jen zpola
a já hledám znova
jak se vrátit a neztratit
jak jít dál a nezapomenout
z křeče ulehnout,
nebo strávit ještě pár dnů
v nedohlednu

pomaturitní blues

Vyhlednu z okna a pan školník seká trávnik vedle hmyzích domečků, v nichž se láme pozdně odpolední slunce. Záblesk a pocit prázdnoty, snad každý v sobě jeden neseme? Chodby plné vzpomínek se pomalu vzdalují, přesto si dovolím jedno poslední zamyšlení. Za zvuku podpatků, s nimiž sestupuji po schodech, se ozývají hlasy kvintánů stěhujících cosi velkého na klauzurní večer. Loučí se s dvouletým cyklem umění. Procházím uzavřenou sbírkou oken, vzpomínám na opakující se fráze: „Studenti se mění, nevyjadřují svůj názor“ a „Duch PORGu již umírá“. Tato slova existují v naaranžovaném obrysu, ze kterého nelze vystoupit a podívat se ven. Člověk ale není ohrožený vystoupením a následným kontaktem s něčím novým, dokonce ani konfliktem s touto skutečností. Přezuju se ze svých maturitních podpatků a pomalu se loučím s ideou, s níž každý z nás zápasí a která nás, studenty, provází osm let. Osm let je jen zlomkem v dějinách naší školy, přesto libeňský PORG do jisté míry formují stejně tak, jako ho formuje jeho studentstvo, profesorstvo a vedení. Já jsem za tu svou osmičku moc vděčná. Ono „porgánství“ se možná mění, ale to nemusí nutně znamenat pasivitu a strach, smíchaný v hrnku s tlakem na výkon. Je tu také tolik možností, vědomostí a příležitostí... Potkávám na chodbě mladší studenty a nepříjde mi, že by se naděje úplně vytratila. Napříč patry se ozývá smích, výuka se pomalu chýlí ke konci a končí i první maturitní den oktávy 2026.

Anežka Julia Peimer (oktáva)

Pokus o skvělý pobyt v zahraničí

V rámci svého zahraničního pobytu v sextě jsem se rozhodl vydat do naší partnerské školy v Haguenau ve Francii. Tento článek vás dost možná moc nenamotivuje tam jet taky, ale aspoň tam potom já budu moc zajat znovu příští rok. Taky se divím, že se mi tam vůbec chce vracet, ale každý má své divné záliby.

Utrpení, které jsem prožíval, začíná u samotné přihlášky, do které jsem musel napsat všechno o sobě francouzsky, a ještě k tomu přidat svou fotku. Později jsem se dozvěděl, že moje přihláška byla vyvěšena na tabuli, jež byla k pohledu pro celou školu s asi 1100 studenty mého věku. Vědět to, byl bych tomu asi věnoval trochu více času.

Nicméně, o pár problémů později, ať už šlo o zjišťování veškerých informací týden před odjezdem, o posun odjezdu na termín o týden později, než o který jsme požádali, a po jedenáctihodinové cestě bussem, jsme konečně s Divíšem dorazili do Štrasburku. Tam si pro nás měla přijet paní Fritz, která nám zařizovala celý pobyt a v podstatě nás měla po celou dobu na starost. Bylo pro nás opravdovým potěšením zjistit, že s námi nepromluví jediné slovo anglicky a že budeme muset doopravdy mluvit francouzsky, přesně jak jsme v hloubi duše doufali. Asi si každý dokážete představit, jak to vypadalo v autě cestou do Haguenau. Naštěstí na nás ve škole čekala Ina z Nového PORGu, která se také rozhodla jet do Fran-

cie na pobyt, takže jsme nebyli jediní, co tento tripík musí skousnout. S Inou jsem pak chodil do stejné třídy, takže jsem nemusel první dny vyučování trpět sám.

Myslel jsem, že jakmile si trochu zvykneme a seznámíme se s ostatními, naše chřadnutí dojde ke konci, ale nemohl jsem být více v omylu. Nejenže to trvalo velmi dlouho, než jsem vůbec začal rozumět jejich podivuhodnému jazyku, ale navíc jsem při každém pokusu o porozumění, kterých za den byly stovky, měl neskutečné bolesti hlavy. Dalo by se to přirovnat k neustálému posilování jednoho svalu, kterému nedáte čas na regeneraci. Tím pádem, pokud jsem nestihl svých 8 hodin spánku, neměl jsem ráno energii na to vytvořit jedinou větu.

Popravdě se mi podařilo pořádně vyspat jediné o víkendech u své hostitelské rodiny, kde jsem většinou spal asi do 12 hodin. Obávám se, že to ale špatně pochopili a mysleli si, že jsem je nesnášel a nechtěl se s nimi bavit. Celkově sice moje hostitelská rodina byla moc milá, ale myslím si, že jsem jim přinesl více stresu než radosti, tudíž jsme se ke konci úplně nemilovali. Naštěstí jsem přes týden byl na internátu, kde jsem mohl poklidně existovat. V pokoji jsem byl se dvěma velmi fajnovými kluky, z nichž jeden mluvil anglicky lépe než já a díky němuž jsem nemusel vést jenom krátké trapné konverzace. To ale potom vedlo k tomu, že jsme chodili pozdě spát a ani jeden jsme nebyli schopni ráno vstát, i když jsme museli stihnout odejít v 7:30, kdy se zavíral internát a šlo se na snídani. Dopadalo to tak, že jsme vstávali v 7:25 a většinu hygieny jsme dělali po snídani na školních záchodech.

Jestli by vás jako mě tento pobyt lákal i po tom, co ještě dodám pár nedokonalostí, jako jsou hnsné obědy, hrozné počasí a skutečnost, že většinu času nebudete mít co dělat, tak si myslím, že by byla chyba to nezkusit. Když se pak konečně rozmluvíte a najdete si ty správné lidi, tak si jako já uvědomíte, že to doopravdy je jenom menší dovolená.

Lukáš Martínek (sexta)

Jen kozel neče PORGAZINI

MUN vs. MEP vs. volný čas

Pro ty z vás, kteří nechápou ani jednu ze zkratk v nadpisu, vítejte na PORGu! Doufám, že si primu užíváte! Pokud nějakým zázrakem nejste v primě, a přesto nevíte, co je MUN, rychle vám to vysvětlím.

MUN, neboli Model United Nations, je studentská simulace Organizace spojených národů. Ve zkratce: dostanete přiřazené téma debaty a stát, jehož pozici máte zastávat. Následně si tuto pozici pořádně nastudujete a během několikadenní konference se snažíte ostatní přesvědčit, že právě to vaše řešení problému je optimální. Zároveň ale musíte dělat kompromisy, protože přesvědčit delegaci Afghánistánu o ženských právech nebývá úplně jednoduchý diplomatický úkol.

MUNy mají také výraznou sociální část: samozřejmě poznáte spoustu nových lidí. Jedna z hlavních myšlenek těchto konferencí je jejich mezinárodní charakter, takže potkáte nejen lidi z ostatních českých škol, ale často i studenty z Nizozemska, Turecka, Německa, Polska a dalších zemí.

Hlavní důvod, proč jsou pro nás všechny MUNy velmi blízké, je PORGMUN. Pokud netušíte: ano, PORG pořádá svou konferenci, která je považována za jednu z nejlepších v České republice. Pro studenty PORGu je to tedy velmi přístupná možnost, jak si MUN poprvé vyzkoušet. Přesto nás na PORGMUNu 2026 bylo z libně pouze kolem dvaceti, takže doufejme, že příští rok toto číslo pořádně vzroste.

MEP je podobný formát, jen místo OSN simuluje evropskou politiku. Plný název je Model European Parliament. Základní princip je podobný: debatujete, hledáte spojení, vymýšlíte a upravujete návrhy a snažíte se prosadit řešení, které dává smysl. Oproti MUNu je ale MEP často mnohem více postavený na kompromisu. Finální rezoluce, která z konference vznikne, musí totiž projít jednohlasně, takže každý delegát ji může svým hlasem zablokovat. Nestačí tedy získat většinu – musíte najít řešení, se kterým dokážou žít úplně všichni. A hodně štěstí se získáváním hlasů Maďarska a Slovenska po tom, co někdo nadnese slovo „Ukrajina“.

To bylo základní představení. Teď přichází podstatnější otázky. Má to cenu? Co z toho je lepší? Stojí to za všechno úsilí, které to vyžaduje? Vážně mám platit novoporgánům 75 € za účast, sešitek a propisku? Ne! Dostanete totiž i tričko. Ale ty ostatní otázky jsou přece jen zásadnější, takže pojďme na ně.

Co je lepší? Záleží, co preferujete. Pokud máte rádi formálnější debatování, prezentování pozice svého státu a její obhajobu při hlasování, bude vám pravděpodobně víc sedět OSN metodika, a tedy MUNy. Pokud vás víc baví hledání kompromisů, rychlé vyjednávání a rozhodování o ústupcích, MEPy budou přesně pro vás. A pokud tam jdete hlavně kvůli sociální části, chodte samozřejmě na obojí. Já osobně bych rozhodně doporučil vyzkoušet oba formáty. MUNů je v Česku, a hlavně v Praze, poměrně hodně, MEPů méně, ale i ty za to rozhodně stojí.

Další a asi nejdůležitější otázka pro potenciální zájemce zní: stojí to za to? Abychom na ni odpověděli, musíme se podívat na dvě věci. Co to stojí a co tím získáte.

Náklady jsou poměrně jednoduché. Najdete si konferenci, zaplatíte startovné – někdy nic, někdy pár desítek eur, a u velkých zahraničních konferencí raději jen mávnete rukou a jdete dál se svým životem. Potom si vyberete preference pro státy, které byste chtěli reprezentovat, pár dní až týdnů počkáte a dostanete přidělenou delegaci.

Pak začíná výzkumná část. Musíte si podrobně nastudovat pozici vašeho státu k tématu diskuse, ideálně i jeho základní postoje k dalším důležitým otázkám. Právě tady se nejvíce ukazuje, kdo si dal opravdu záležet. Až překvapivě hodně lidí se na přípravu úplně vykašle, pár dní před konferencí stráví pět minut ve svém oblíbeném AI okně a jde na to. To se samozřejmě nedoporučuje. Ani ne tak proto, že by umělá inteligence nebyla nápomocná, ale hlavně proto, že když pak tématu ani sami nerozumíte, nemáte v debatě moc co říct.

Až po výzkumu (ideálně ne místo něj ve stejném Al okně) si připravíte úvodní proslov a sepíšete stanovisko, ve kterém podrobně popíšete pozici svého státu. Pak dorazíte na konferenci, kde dva až čtyři dny svůj stát vášnivě reprezentujete.

To je víceméně všechno. Být opravdu dobře připravený není úplně jednoduché, ale není to nic, co by se nedalo zvládnout. Pokud se vám chce a věnujete tomu pár hodin, budete na tom lépe než velká část delegátů.

A co tím získáte? Především zkušenosti, které se jinde získávají dost těžko. Naučíte se rychle zorientovat v tématu, o kterém jste předtím možná nikdy neslyšeli, najít relevantní informace a vytvořit z nich použitelný závěr. Uchopit například postoj Brazílie k mezinárodnímu politickému a ekonomickému vlivu ve střední Africe a stát se na toto téma alespoň dočasným expertem je, alespoň podle mého názoru, překvapivě zábavné. A také dost užitečné. O některých svých MUN tématech toho občas vím víc než o látce z chemie, kde se výzkum přitom dělat musí.

Tím to ale nekončí. Naučíte se mluvit před lidmi. To je dovednost, kterou by měl ovládat naprosto každý, ale spousta lidí si v ní není jistá. Tyto konference vám dávají perfektní příležitost zkusit si to před lidmi vašeho věku, kteří jsou na tom často podobně. Naučíte se argumentovat, své argumenty obhajovat a ty cizí naopak zpochybňovat. Naučíte se vymýšlet řešení problémů – nebo si alespoň najít partáky, kteří je vymyslí za vás. I to je užitečná schopnost.

A nakonec samozřejmě najdete spoustu nových lidí. Málokdo má známé skoro na všech pražských gymnáziích, v Kladně, Rostocku, Flensburgu, Bratislavě, Amsterdamu, Káthmándú, na univerzitě v Tilburgu a na dalších místech. Přesto přesně takové kontakty díky MUNům buď už mám, nebo je do konce tohoto roku získám. Právě do těchto míst jsem totiž na MUNy jel, nebo se tam v následujících měsících chystám.

Velkou část svých mimoškolních kamarádů jsem potkal právě na pražských MUNech a je to dle mého názoru jedno z nejlepších míst na hledání nových. Většinou jsou to chytrí lidé s podobnými zájmy, kteří mají co říct. A z mé zkušenosti stále platí i jeden mimořádně vědecký a stoprocentně objektivní poznatek: na každé takové konferenci jsou extrémně

hezcí lidé. Takže pokud jste single, i to může být zcela legitimní důvod pro zapojení se do světa MUN! Nejrozmanitější koníček, do kterého jsem se kdy dostal.

Pokud bych to měl shrnout, chápu, že někteří lidé do těchto konferencí svůj čas dávat nechťejí. Každý máme jiné koníčky a já vás do toho nutit nebudu – maximálně vás lehce popostrčím. Chci apelovat hlavně na ty, kteří účast zvažují, ale nejsou si jistí, jestli by je to bavilo. Zkuste to. Nic tím neztratíte, pokud pro jednoduchost zaokrouhlíme na desetitisíce korun, a naopak toho můžete hodně získat. A pokud vás to opravdu bavit nebude, příště už přijít nemusíte. Jako studenti PORGu navíc máme jednu z nejprístupnějších možností zapojení, protože jsme jako škola na spoustu konferencí automaticky zváni.

Máme také štěstí na místo. V Praze existuje řada skvělých konferencí, například ŠtolaMUN, PORGMUN, IPMUN, ISPMUN, GOMUN a další. Pokud vás víc zajímá evropský formát, máme tu i dva výborné MEPy: KeplerEP a DrtinEP.

Takže jestli o tom alespoň trochu přemýšlíte, jděte do toho! A pokud máte otázky, ve škole je spousta zkušených účastníků, kterých se můžete kdykoliv zeptat.

Filip Nielsen (kvinta)

PERLY SVINÍ(M)

Janichová

MJ: Pokud nám to situace dovolí, tak pojedeme do sklárny, už jsme tam 3 roky nebyli... Snad nezkrachují.

Fišerová

JŠ.: My dneska na výtvarce budeme vyrábět miminka ze silonek a rýže.

KF: No, to je ten nudnější způsob...

KF zapíná projektor

Třída: Jéé, film!

KF: Vy tomu můžete říkat film, já tomu říkám testík.

Valášek

MV: A vy se cítíte stará, že používáte (slovní spojení) „mé mladší já“?

Roleček

o septimánských výletech do Říma

LM: Takže to jako jedete každý rok jednou do Říma?

AR: No to samozřejmě ne, do Říma jezdím alespoň pětkrát za rok, jasně že nejezdím jen jednou.

AR: On ten můj starý mobil občas zešílí (...), normálně bychom řekli, že je posedlý zlým duchem, a provedli nějaký ten exorcismus.

AR: Když budete hodní, tak Vám pustím svůj oblíbený film o vymítání d'ábla.

AR: Nikdo jste už asi neměli Morfium, co? No, dnes ho po operaci v nemocnici už nedostanete, ale zkrátka je to velice příjemné.

AR: Co uděláte, když na zahradě vykopete krvavou hlavu? Zavoláte si Etrusky.

AR: Ruce pracují, nohy nás nosí, játra... z těch věštíme, pochopitelně.

AR: Hodně lidí se třeba shoduje i na tom, že Země je placatá. Tady na PORGu asi ne... ale na Korábu!

AR: Zřejmě máte malé zkušenosti s kanibalismem.

Arnot

MA: Chcete pustit Franze Josefa v barvě?

MA: Manipulativní otázka. Já bych vám ho pustil, i kdybyste nechtěli.

MA: Rudolf Bechyně

ŠB: Bechyně jako ty hodinky?

MA: Bechyně jako to prase. Bechyně je svině.

LJ: Pane profesore, to je ale bachyně, ne?

MA: No teď jste se pokecala, to máte za to, že jste se v minulém životě chovala špatně.

No, Josefino, to nechci vidět váš příští život.

(o Ostríhomi)

MA: ...jak se to čte (mad'arsky)? Estřegom? Ádáme!

(Ádám zvedá hlavu od stolu)

MA: My se jednou za UHERSKEJ rok bavíme o UHERSKU a vy zrovna spíte.

(třída se směje)

MA: Polejte ho vodou!

MA: Vy jste napsal „Ludvík šukal s Marií a Ferdinand šukal s Marií“, což je navíc věčně špatně, protože Ferdinand šukal s Annou.

MA: „Když potkáte biskupa, musíte mu políbit... Co?“

Tatíček

PT: Ženy se staví před zrcadlem do takové sexy pózy. Dělají to i chlapi?

PT.: Čuvun je vedle hudebny, odkud se ozývají výkřiky týraných dětí.

PT: Rád týrámalé děti...

PK: Já vím, že jsem hrozně otravná, že se furt ptám...

PT: Tak povídejte drahouši.

Huliciusová:

AH: Jednou jsem na tyhle vlastní oči viděla, jak si vyměňují v nějaký FB skupině matky recepty, aby si na vlastní placentě co nejvíce pochutnaly.

AH: Co se dělá s placentou v naší kultuře?

JŠ: (po dlouhém tichu) Někdo to jí.

AH: No, jasně. Vy jste o tom nevěděli? Co děláte na internetu? Ani jste nikdy neslyšeli o urinoterapii, kdy lidé pijí vlastní moč?

Smíření, paměť a politika

V posledních dnech jsem asi stejně jako vy zaznamenala, že se v Brně koná velmi zajímavá akce, která je momentálně častým předmětem jak chvály, tak velkých sporů. Jde o sudetoněmecký sněm uspořádaný na českém území v rámci festivalu Meeting Brno. Cílem této akce je vzájemná debata a snaha o smíření mezi Čechy a sudetskými Němci (nebo jejich potomky). Během sjezdu vystoupilo hodně známých osobností, mezi nimi například Miloš Vystrčil (předseda senátu) nebo Nicholas Winton (mladší syn sira Nicholase Wintona), aby gesto smíření podpořili. Kromě pozitivních ohlasů se však objevila i řada lidí, která proti akci protestovala, ať už veřejně prostřednictvím demonstrací, nebo komentáři na sociálních sítích. Většina těchto protestujících projevila obavy, že Němci sem přijeli zabrat zpět svá bývalá obydlí či chalupy a toho chtějí dosáhnout anulováním Benešových dekretů. Mezi demonstranty mimo jiné patří i poslanec Jindřich Rajchl, který se rozhodl vystoupit a promluvit na hlavním brněnském náměstí: „Jsem přesvědčen, že ta organizace tady nemá co dělat, od toho usmíření nás vzdaluje. Dokázali otevřít rány, které už byly zacelené.“ A takových politiků, kteří tvrdí to, co Rajchl, je víc. Jako příklad můžeme uvést Tomia Okamuru z SPD, podle nějž je sjezd „nebetýčná ostuda.“

A zde se nabízí otázka, proč se někteří politici často snaží rozdmýčkat nenávist, místo aby podpořili šanci na usmíření, proč lidem vštěpují zlost a vztek, ať už vůči uprchlíkům, nebo právě sudetským Němcům, a proč ještě živí plamen starých křivd? Rozhodně si nemyslím, že má člověk beze všeho zapome-

nout, co se zde odehrávalo, ale tady narážíme na rozdíl mezi odpuštěním a zapomenutím. Když budeme citovat Nicholase Wintona mladšího: „*Odpuštění neznamená zapomenout, ale jít kupředu.*“ Je potřeba se podívat minulosti do očí, dojít ke smíření a místo podporování nepřátelství budovat vzájemnou spolupráci a společnou budoucnost.

Jenže je tu drobný problém – dnešním politikům se hodí, když se občané České republiky hádají – v tomto případě s Němci, ale i mezi sebou. Je pro ně totiž lepší, jednodušší, když si nerozumíme, když se někoho nebo něčeho bojíme. Jsme potom slabší, mnohem snáze ovladatelní a manipulovatelní.

Pokud se ale začneme zaměřovat například na komentáře na sociálních sítích od lidí, kteří podporují strany jako SPD, Motoristé a podobně, a pár si jich pročteme, zjistíme, že se v nich velmi často objevují pravopisné chyby, kostrbatá a nelogická stavba vět nebo víra ve vyvrácené konspirační teorie. Podle mě všechny tyto skutečnosti poukazují na to, jak moc u nás stále chybí důraz na vzdělání a kritické myšlení, což by stát rozhodně neměl dále přehlížet. Zároveň vidíme, jak důležité je znát vlastní historii, politologii, filozofii, právo a další. V dnešní době je zkrátka obzvlášť nutné dbát na vzdělání a rozvoj kritického myšlení občanů, pokud nechceme společnost sestávající z jednoduše manipulovatelných lidí, kteří podléhají falešným zprávám či poplašným tvrzením. Právě proto bychom si konečně měli zvolit takovou vládu, jejímž nejvyšším zájmem bude vzdělanost národa.

Evelína Malá (sekunda)

Hudební vokno – (Ne)smrtný indie sleaze

Jak už to s trendy bývá, přicházejí, odcházejí a zase přicházejí zpátky. Co bylo „in“ minulý rok, tenhle už není. Naopak ale co bylo in před 10 i 20 lety, je zas populární. Velkým fenoménem na počátku 21. století byl indie sleaze, který se právě teď znovu vrací.

Indie sleaze bych definovala jako směr období kulturní revoluce spojené s příchodem internetu. Počátek nového tisíciletí, kdy se otevíraly možnosti, o kterých se lidem ani nesnilo. Tento trend se odrážel snad ve všech aspektech popkultury; od módy přes hudbu až po různé ideály. Obecně se jednalo o styl, ve kterém jedinci záleželo nejvíc na autenticitě a ne dokonalosti.

V oblasti hudby je indie sleaze žánr, který začal spíše jako reinkarnace grunge z 90. let, typický drásavými kytarovými riffy a ráznými vokály. Mezi nejznámější kapely tohoto žánru patří například The Strokes nebo Interpol. Časem se ale z indie sleaze stalo více než jen jedna rocková škatulka.

Tenhle fenomén se na počátku 10. let rozrostl i do house a elektro scény. Právě kultura indie sleaze pak formovala taneční klubovou scénu této doby, ve které figurovaly kapely jako Daft Punk nebo LCD Soundsystem. Trend indie sleaze se následně přelil i do nové vlny rock and rollu, v níž historii tvořily kapely jako Arctic Monkeys.

Počátkem 20. let přišla nová éra tohoto žánru, v jejímž čele stojí kapely jako The Hellp, Snow Strippers, Geese nebo DJ The Dare. Stejně jako před 10 lety, i dnes se tenhle fenomén mění díky

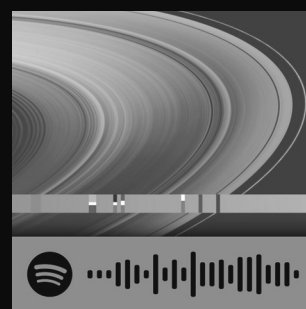
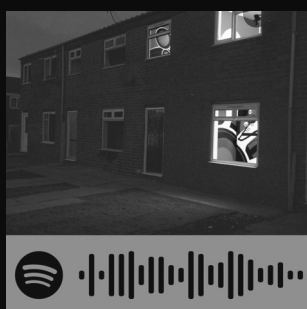
ostatním hudebním žánrům. Mezi nejznámější patří například hyperpop, jehož boom zaznamenal rok 2020. Obecně se ale tenhle žánr posunul hlavně díky inovacím a novým trendům v produkci elektro hudby.

Mezi mé oblíbené zástupce této nové vlny patří Geese a Bassvictim. Geese je newyorská kapela, kterou bych přirovnala například právě k The Strokes nebo Black Country, New Road. Svým nábojem evokuje čistou energii rocku, která není v dnešní hudbě zrovna častá. Zároveň se ale nebojí se svojí tvorbou více experimentovat, například v jejich nejnovějším albu *Getting Killed*.

Bassvictim je zase na opačném konci spektra indie sleaze. Jedná se o elektropopové duo složené z polské zpěvačky a anglicko-amerického producenta. Jejich tvorba kombinuje tvrdé basy se skoro „halekavými“ vokály a jemnějšími syntetizátory. Mé oblíbené je jejich album *Basspunk 2*. Jejich nový a stále proměňující přístup k elektro hudbě mě neskutečně baví a těším se, jak a kam budou směřovat dál.

Ačkoli indie sleaze prochází nyní obrožením, upřímně si nemyslím, že toto hnutí lze někdy vůbec opravdu vrátit. Přeci jenom draždem tohoto uskupení byla taková kulturní proměna, která znovu jen tak nenastane. Nicméně je zajímavé pozorovat, jak se tento žánr projevuje v hudební kultuře i dnes.

Lucie Emrová (septima)

Neutralita dvojím metrem

Pokud se vám někdy poštěstí strávit delší dobu ve Francii, určitě uslyšíte o „laïcité“. Jde o oddělení církve od státu a Francouzi toto oddělení berou poměrně militantně. Nejenže se v průběhu jednoho školního roku učí o laïcité ve *třech různých předmětech* (a to vždycky úplně stejně, prostě laïcité je mega super demokratická a ještě že ji tehdy v 1905 tatíček Jean Jaurès zavedl), ale ve jménu laïcité je i nespočet pravidel (jak jinak, jsou to Francouzi), která se na bližší pohled můžou zdát docela zvláště formulovaná.

Nejproslulejší z nich je samozřejmě zákaz hidžábů ve školách. Oficiálně toto pravidlo zakazuje jakékoli „ostentativní projevy náboženství“ v jakémkoli (státním) zařízení, kde se vzdělávají nezletilí, takže kromě těch polarizujících šátků na vlasy zakazuje teoreticky také sikhské turbany, židovské kipy, pastafariánské cedníky a jiné projevy, podle kterých by vaše náboženství šlo „poznat z opačného konce chodby“. Co toto pravidlo nezakazuje, jsou kříže (to je náhodička).

Důvodem je ochrana dětí od náboženského vlivu a nátlaku. Asi kdyby viděly studentku v hidžábu, tak by přišly domů a řekly rodičům, že od zítra konvertojí na islám. Proto „ostentativní projevy náboženství“ nemůžou nosit ani učitelé, ani uklízečky, ani dospělí studenti.

V praxi toto pravidlo vypadá tak, že holky, co nosí hidžáb, v něm přijdou až ke škole, a jakmile projdou bránou, sundají si ho. Při odchodu si ho pak některé za bránou zase nandají. Co se týče křížků, kolem krku je nosí kolem třetiny studentek. Ty nikomu nevaadí, asi by jimi nikoho k víře neobrátily. Sice ochrana dětí od náboženského nátlaku je úctyhodný záměr, ale pravidlo, které zakazuje prakticky jen projev jednoho specifického náboženství, mi přijde přinejmenším diskutabilní.

To ale zdaleka není všechno. Na to, jak jsou na tu svoji laïcité pyšní, tak stát na to někdy trochu zapomene. Třeba jako když loni nařídil radnicím vyvěsit vlajky na půl žerdě na počest papeže Františka po jeho smrti. Tato pocta se většinou vyhrazuje francouzským prezidentům a významným hlavám jiných států (v posledních desetiletích třeba královna Alžběta II. nebo Nelson Mandela). A očividně i katolic-

kým papežům, ačkoli francouzský stát má být kompletně oddělen od církve. Když už, tak mohli ty vlajky svěsit i hlavám jiných světových církví, ale zatím nic.

Třešnička na dortu jsou ale za mě státní svátky. Sice přiznávám, že mají oproti Česku míň volných dnů o Velikonocích (jen pondělí), ale zato to kompenzují Nanebevstoupením. Ano, Svátek Nanebevstoupení Páně (40 dní po Velikonocích, kdyby vás to zajímalo) je ve Francii státní svátek. A nejen to, jelikož vždy spadne na čtvrtek (hurá, křesťanský kalendář), volno je dokonce i v pátek (tohle v Česku nemáme, my se na prodloužený víkend musíme sami omluvit ze školy kvůli *rodinným důvodům*). A o deset dní později jsou ještě Letnice, které dostanou taky dva dny státního svátku (jeden z nich je ale neděle, docela trapný). Zato na Íd al-fitr (svátek přerušení půstu na konci Ramadánu a jeden ze dvou nejdůležitějších svátků v islámu) nejenže není volno, ale naše škola na něj naplánovala některým třídám maturity nanečisto. Tomu se nakonec povedlo společnými silami učitelů, studentů a rodičů zabránit, ale myslím, že jako příklad to slouží dost hezky.

Tímto článkem se v žádném případě nesnažím říct, že oddělení církve od státu je nějaká velká konspirační race, za kterou stojí rasistické ješterky od iluminátů. V principu je samozřejmě „laïcité“ správně (určitě bych nechtěla žít v teokracii, ať už je založená na jakémkoli náboženství). Jen jsem se chtěla zamyslet nad tím, že ty samé radnice, co se ohánějí neutralitou při zakazování burkini na koupalištích, potom instalují do svých vstupních hal Betlémky, že stejný prezident, co v 2023 zakázal plošně ve všech školách abáje, podával v 2025 vzhlížeje k nebi dojemný projev o Papežovi a že ta laïcité možná nebude takové demokratické žůžo labůžo, jaké nám v hodinách dějepisu (a občanky a politologie) představovali. Všechno, včetně neutrality, by mělo být aplikováno s mírou (a hlavně rovnoměrně).

Agáta Ferianc (sexta)

Láska

Co je to láska,
Je to jen slovo, či jen pocit?
Je to, co cítím, vůbec něco důležitého?
Co když je to, co cítím, jen lež a já jsem jí ochotná věřit.
Možná je to jen něco, co mi řekli ostatní.
Tak co to vlastně je, ta všemocná láska,
pod jejíž tíhou padnou i ti nejsilnější bojovníci.
Na to nedokážu odpovědět, protože si na to každý musí přijít sám.
S láskou Já

Emma Marušková (tercie)

Porgazeen 92, časopis vydávaný studenty a studentkami PORGu Libeň

Redakce: Berta Bašta, Šimon Bortlík, Matyáš Brázda, Lucie Emrová, Agáta Ferianc, Evelína Malá, Emma Marušková, Filip Nielsen, Eliška Palušová, Anežka Peimer, Julie Trčková, Michal Večeřa, Edita Volešová, Vojtěch Voska

Sběrači perel: Berta Bašta, Matyáš Brázda, Antonín Drlík, Julie Kozmíková

Ilustrace: Anežka Procházková, Eliška Hachová, Michal Večeřa, Eliška Palušová

Titulní strana: Anežka Procházková

Šéfredaktoři: Edita Volešová a Matyáš Brázda

Sazba a grafická úprava: Klára Peroutková, Anežka Procházková, Julie Trčková

Korektura: Matyáš Brázda, Eliška Palušová

Náš ajťák poradce: Lukáš Stanovský

Ochranný dohled a korektura: Martin Valášek

Adresa: PORGazeen, Lindnerova 3, Praha VIII-Libeň

Ý-mejl: volesovaedita@porg.cz, brazdamatyas@porg.cz

Archiv: porgazeen.cz

Cena: 40 Kč

Porgazeen 92 vyšel v červnu 2026 v nákladu 150 výtisků.